

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

23 aprele gedən yol 7 gün qalırdı...

→ Bax səh. 2

Regionların inkışafına davamlı diqqət və qayğı

→ Bax səh. 2

Azərbaycan “sabitlik adası”dır...

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycan dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərəfətidir
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

16 aprel
2024-cü il,
çərşənbə axşamı
№ 064 (6650)
Qiyməti
60 qəpik

→ Bax səh. 3

Ən yaxşı 7 dövlətdən biri...

→ Bax səh. 3

Ermənistan beynəlxalq məhkəmə qarşısında

→ Bax səh. 3

Tarix bəlli oldu...

Azərbaycanda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) ilə bağlı COP29-un baş qərargahında aprelin 15-də ilk mətbuat konfransı təşkil olunub. Tədbirdə COP29-un müəyyən olunmuş prezidenti Muxtar Babayev, COP29-un baş danışıqçısı Yalçın Rəfiyev, COP29-un baş icraçı direktoru Elnur Soltanov, COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri və Əməliyyatlar üzrə baş icraçı Nərimin Çarçalova, COP29-un İqlim üzrə yüksək səviyyəli çempionu Nigar Arpadarai, COP29-un İqlim üzrə gənclər çempionu Leyla Həsənova...

→ Bax səh. 4

Sığorta şirkətləri: Gəlirləri çox, xidmətləri az, yarıtmaz...

→ Bax səh. 5

Qərəzli və zərərli hesabat

Bir sıra beynəlxalq təşkilatlar var ki, Azərbaycan haqqında daim qeyri-obyektiv və qərəzli mövqedən çıxış edirlər. “Freedom House” da məhz belə təşkilatlardan biridir. “Freedom House” mütəmadi olaraq ölkəmiz barəsində həqiqətə uyğun olmayan məlumatlar yayır və artıq cəmiyyətimizdə haqlı olaraq bu beynəlxalq QHT-nin Azərbaycan haqqında obyektiv mövqedə olmaması barədə rəy formalaşmışdır. Bu günlərdə isə “Freedom House” “Xalqlar keçiddə 2024” adlı hesabatını açıqlayıb. Bu dəfə də Azərbaycana qarşı münasibət əvvəlki hesabatdakından heç nə ilə fərqlənmir. Təşkilat yenə də qərəzli mövqedən çıxış edərək Azərbaycanı “qeyri-demokratik” ölkələr sırasına daxil edib. Artıq bu yanaşma “Freedom House” üçün “ənənəvi” hal alıb. Ümumiyyətlə, “Freedom House” özünü “demokratiya və insan hüquqları müdafiəçisi” kimi təqdim etsə də, əslində bu bədnam təşkilatın hansı məqsədlərə xidmət etdiyi...

→ Bax səh. 5

İrəvan etiraf etdi...

2020-ci il Vətən müharibəsi, 2023-cü il anti-terror tədbirləri Cənubi Qafqaza yeni mahiyyət qazandı. İllərlə erməni separatizminin davam etdiyi, erməni terrorunun yayıldığı regionda indi sülh və əmin-amanlıq hökm sürür. Bu fakt Azərbaycanın ortaya qoyduğu iradənin nəticəsidir. Həm ərazilərini azad edən, həm də suverenliyini bərpa edən Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə bölgədə yeni münasibətlərin formalaşdırılması uğrunda qətiyyətli iş aparılır. Təəssüfləndirici haldır ki, ölkəmizin bu xoş niyyəti zaman-zaman Ermənistan tərəfindən qeyri-adekvat qarşılanır. Ümumiyyətlə, Vətən müharibəsindən sonrakı dövərdə bir sıra aktiv təxribatları ilə yadda qalan Ermənistan ara-sıra yenə bu kimi addımlara “əl atır”. Xüsusilə, son dövrlərdə qərblə himayədarlara sığınan İrəvan bölgədə yaranmış sabitliyi təhdid etməkdən çəkinmir - şərti sərəhd bölgələrində Azərbaycan əraziləri atəşə tutulur. Təbii ki, Azərbaycan dövləti bu addımı layiqincə cavablayır - paralel olaraq Ermənistanın qərblə havadarları, “mülki...”

→ Bax səh. 5

“Crocus City Hall” terrorunda Fransa izi

Kütləvi terrorların baş verməsi bugünkü dünyanın acı reallığıdır. Son olaraq belə kütləvi terror aktlarından biri Moskvada “Crocus City Hall”da törədildi. Aralarında uşaqlar və qadınlar da olmaqla onlarla insanın həyatına son qoyan dəhşətli terroru törədənlərin bir çoxu məhv edilib və yaxud saxlanılıb. Ancaq terror aktını fiziki olaraq törədən, necə deyirlər, aysberqin yalnız görünən tərəfidir. Alt qatda gizli mətləblər yatır. Sağ qalan terrorçulardan alınan ifadələrdən bəlli olur ki, onlar qanlı olayı maddi maraqları üçün törədiblər. Bəs “Crocus City Hall” terrorunun sifarişini haradan və kimdən, hansı dairələrdən gölib? Fransa ilə bağlı şübhələr artır Çox doğru olaraq “Crocus City Hall” terroru məhdud sayda icraçının həyata keçirdiyi lokal xarakterli hadisə kimi yox, həm də transmilli cinayət faktı qismində araşdırılır. İzlər həm də Fransaya doğru uzanır. Son günlərdə...

→ Bax səh. 6

Sonrakı peşmançılıq, yaxud daldan atılan daş topuğa dəyər...

Azərbaycanda mövcud olan kiçik kəsimin - redikül müxalifətinin ölümdən bir iş görmədiyi hər kəsə bəllidir. Bu düşüncədə cəmləşənləri, o cümlədən də özünü yeri gəldi-gəlmədi rediküllərin lideri qismində təqdim edən AXCP sədri Əli Kərimlini ən yaxşı halda dil pəhləvanları kimi səciyyələndirə bilərik. Əli Kərimli və onun çiyindəşləri cəmiyyətdə nüfuzlarını tamam itirdiklərinə görə sosial şəbəkələri, Qənimət Zahidin, filankos O. qızının internet televiziya kanallarını özələrinə “fəaliyyət” meydanı seçiblər. Məsələ burasındadır ki, onlar bu platformalar üzərindən də qərəzli, düşmən dəyirmanına su tökən səslənmələr edirlər. Belə qənaət hasil olur ki, başda Əli Kərimli olmaqla rediküllər hansı yollarla milli maraqlarımıza xələl...

→ Bax səh. 7

III dünya müharibəsi ehtimalı...

→ Bax səh. 6

**ABŞ
səfirinin
erməni
“təəssübkeşliyi”**

→ Bax səh. 4

Əməkdaşlığımızın dərinləşdirilməsi istiqamətində birgə səylər göstərəcəyik

Slovakiya Respublikasının yeni seçilmiş Prezidenti Zati-aliləri cənab Peter Pelleqriniya

Hörmətli cənab Pelleqrini, Slovakiya Respublikasının Prezidenti vəzifəsinə seçilməyiniz

münasibətilə Sizi ürkədən təbrik edirəm. Slovakiya ilə dostluq əlaqələ-

rimizin inkişafı bizim üçün böyük önəm kəsb edir. Hazırda Azərbaycan-Slovakiya əməkdaşlığının müxtəlif sahələrdə yeni məzmunla zənginləşdirilməsi üçün yaxşı imkanlar mövcuddur. Keçən ildən ölkəmizin

Bratislavada fəaliyyətə başlamış Səfirliyinin ikitərəfli münasibətlərimizin genişləndirilməsinə töhfə verəcəyinə inanıram. Əminəm ki, xalqlarımızın mənafelərinə uyğun olaraq dövlətlərarası əlaqələrimizin daha da

möhkəmləndirilməsi, əməkdaşlığımızın dərinləşdirilməsi istiqamətində birgə səylər göstərəcəyik. Sizə möhkəm cəsarət, xoşbəxtlik, dost Slovakiya xalqının rifahı naminə qarşıdakı məsul

fəaliyyətinizdə uğurlar diləyirəm. Hörmətlə,
İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 aprel 2024-cü il

Regionların inkişafına davamlı diqqət və qayğı

Aparılan uğurlu siyasət sayəsində bütün sahələrdə böyük uğurlar qazanan müstəqil Azərbaycan özünəməxsus unikal inkişaf modelinə malikdir. Hazırda bütün dünyada da maraqla izlənən bu modelin ən xarakterik cəhətlərindən biri isə regional inkişafıdır. Biz bir sıra hallarda ayrı-ayrı ölkələrdə sosial-iqtisadi inkişaf baxımından paytaxt və regionlar arasında kəskin fərqlər olduğunu müşahidə edirik. Azərbaycan isə fərqli yol tutub. Son 20 ildə Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsi, qəbul etdiyi mühüm qərarlar, ardıcılıqla aparılan islahatlar və böyük həcmli investisiya qoyuluşu sayəsində bütün ölkə üzrə tarazlı inkişaf təmin olunub.

Regionlara 140 səfər

Azərbaycanın sürətli inkişafın bütün ölkə üzrə təmin edilməsi strategiyası konseptual səciyyə daşıyır. 2004-cü ildən başlayaraq respublikamızda Prezident İlham Əliyevin imzaladığı müvafiq fərmanlar əsasında regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair müvafiq Dövlət proqramları qəbul edilərək onların icrası yüksək səviyyədə təmin olunub. Regionların potensialı və tarixi əmək önəmləri nəzərə alınmaqla hazırlanan proqramların icrası çərçivəsində ayrı-ayrı bölgələr üzrə çoxsaylı tədbirlər reallaşdırılıb, infrastruktur təminatı gücləndirilib ki, bu da son nəticədə ölkənin dinamik inkişafını şərtləndirib.

İndiki mərhələdə Vətən müharibəsində işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpa, ora Böyük Qayıdışın təmin olunması ölkə gündəliyinin mühüm prioriteti kimi müəyyənləşdirilsə də, digər bölgələrə də diqqət və qayğı azalmayıb. Prezident İlham

Əliyevin işğaldan azad edilmiş ərazilər kimi, başqa bölgələrə də tez-tez səfərlərə getməsi bunu bir daha təsdiqləyir. Bu səfərlər zamanı dövlətimizin başçısı ayrı-ayrı regionlarda nəzərdə tutulan layihələrin icrası ilə şəxsən tanış olur və Özünlün tapşırıq və tövsiyələrini verir. Son illərin statistikasına diqqət yetirsək, görürük ki, Azərbaycan Prezidenti hər il təqribən 15 rayona (işğaldan azad edilmiş ərazilər istisna olmaqla) səfərlər həyata keçirir, açılış və təməlləşmə mərasimlərinə qatılır. Dövlətimizin başçısının bölgələrə səfərləri Naxçıvan, Gəncə-Daşkəsən, Qazax-Toxuz, Quba-Xaçmaz, Lənkəran-Astara, Mərkəzi Aran, Mil-Muğan, Şəki-Zaqatala və digər istiq-

mətlər olmaqla, ölkənin bütün regionlarını əhatə edir. Prezident İlham Əliyev bölgələrə 2021-ci ildə 17, 2022-ci ildə 14, 2023-cü ildə 11, bu ilin ötən dövründə isə 5 rayona, ümumilikdə, 47 səfər həyata keçirilib. Bütövlükdə, dövlətimizin başçısı işğaldan azad edilmiş ərazilərdə daxil olmaqla, 2021-ci ildən indiyədək regionlara 140-a yaxın səfər edib. Dövlət başçısının bölgələrə müntəzəm hal alan səfərləri regional inkişafa güclü impuls verir.

Azərbaycan əhalisinin təxminən yarısı bölgələrdə yaşayır. Bu baxımdan regionlarda əmək bazasının inkişafı, məşğulluğun təmin olunması müstəsna önəm daşıyır. Regional inkişaf proqramları çərçivəsində yaradılan müasir infrastruktur bütün ölkə üzrə iqtisadi inkişafa güclü tökən verir. O cümlədən regionlarda ənənələrə uyğun təsərrüfat sahələri canlandırılıb, kənd təsərrüfatının pambıqçılıq, baramaçılıq, tütünçülük kimi əmək tutumu böyük, gəlir imkanları daha çox olan istiqamətləri in-

Regional inkişaf rəqəmlərdə

kişaf etdirilib. Prezident İlham Əliyevin aqır sahədə sahibkarlığın inkişafının stimullaşdırılması ilə bağlı qəbul etdiyi bir sıra qərarlar, imzaladığı sənədlər nəticəsində bu gün ölkəmizin istehsalı olan məhsullar "Made in Azerbaijan" brendi ilə Çindən ABS-a qədər dünyanın yuzlrlə dövlətinə ixrac edilir. 2023-cü ildə ixrac olunan kənd təsərrüfatı

rüfatı və emal məhsullarının dəyərini təqribən 1 milyard ABŞ dollarına çatması bu istiqamətdə həyata keçirilən siyasətin nəticəsidir. Azərbaycanın keyfiyyətli kənd təsərrüfatı məhsulları ənənəvi istehlak bazarlarında yaxşı tanınır və onlara böyük tələbat var. Hədəf həmin bazarlarda möhkəmlənməklə yanaşı, həm də yeni coğrafiyaları fəth etməkdir.

İnfrastruktur təminatının möhkəmləndirilməsi

Bütün ölkə üzrə tarazlı inkişafın təmin edilməsi strategiyasının uğurlu nəticələrini həmçinin regionlarda yaradılan müasir infrastrukturun timsalında görmək mümkündür. Son 20 ildə respublikanın bütün bölgələrində böyük həcmli əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına nəhəng infrastruktur layihələri reallaşdırılıb. Bu gün Azərbaycan infrastruktur təminatı baxımından dünyanın ən qabaqçılıq ölkələri sırasında yer alır. Yaradılan infrastr-

ruktur isə öz növbəsində həm iqtisadi, həm də sosial önəm daşıyır.

Son illərdə ölkəmizdə yaxşı bir ənənə formalaşmış - Prezident İlham Əliyev regionlara səfərləri çərçivəsində yeni-yeni infrastruktur obyektlərinin təməlləşmə və yaxud açılış mərasimlərinə qatılır. Dövlətimizin başçısı regionlara uğurla baş tutan son

səfəri çərçivəsində Hacıqabul rayonunda Muğan-Birinci Paşalı-İkinci Paşalı-Şorbaçı-Birinci Udullu-Tağlı-İkinci Udullu-Qubalı avtomobil yolu - 20 nömrəli Yol İstismarı MMC-nin baş mühəndisi Əlnab Kərimov bildirdi ki, yolun istismar müddəti başa çatdığı üçün gediş-gəliş zamanı çətinliklər yaranırdı. Prezidentin sərəncamına uyğun olaraq yolun yenidən qurulması işlərinə başlanıldı və optimal müddətdə inşa olunaraq istifadəyə verildi. Yol öz

asası şəkildə yenidən qurulan Muğan-Birinci Paşalı-İkinci Paşalı-Şorbaçı-Birinci Udullu-Tağlı-İkinci Udullu-Qubalı avtomobil yolu rayonun 8 yaşayış məntəqəsini birləşdirir. 20 nömrəli Yol İstismarı MMC-nin baş mühəndisi Əlnab Kərimov bildirdi ki, yolun istismar müddəti başa çatdığı üçün gediş-gəliş zamanı çətinliklər yaranırdı. Prezidentin sərəncamına uyğun olaraq yolun yenidən qurulması işlərinə başlanıldı və optimal müddətdə inşa olunaraq istifadəyə verildi. Yol öz

başlanğıcını Bakı-Ələt-Qazax-Gürücülərlə dövlət sərəhədi avtomobil yolu uzunluğunda 132-ci kilometrliyindən götürür.

Uzunluğu 39 kilometr olan iki hektər zolaqlı avtomobil yolu 4-cü texniki dərəcəyə uyğun inşa edilmişdir. Yolun qabarmış və çökmüş hissələrinin qazılaraq çıxarılması, torpaq yatağının qaldırılması, genişləndirilməsi, kipişdirilməsi və müəyyən hissələrdə 10 metr qədər genişləndirilməsi işləri görülmüşdür. Marşrutboyu yararsız halda düşmüş müxtəlif diametrlə südüürücü borular yeniləri ilə əvəz edilmişdir və zəruri yerlərdə müxtəlif diametrlə yeni

demir-beton südüürücü borular quraşdırılıb. Bununla yanaşı, Udullu kəndi ərazisində Pirsaat çayı üzərində yerləşən, artıq istismar müddətini başa vurmmuş mövcud metal körpünü əvəzində üçşəkilli yeni demir-beton körpü inşa olunub. Görülən işlər nəticəsində 12 mindən çox əhalinin rahat gediş-gəlişi təmin olunub, yük və sərnişin daşınması asanlaşmışdır.

Əsaslı yenidən qurulan avtomobil yolu əhatə etdiyi yaşayış məntəqələrinin rayon mərkəzi ilə nəqliyyat əlaqəsinin yaxşılaşdırılmasında, həmçinin bu bölgədə iqtisadiyyatın və kənd təsərrüfatının inkişafında, eləcə də insanların rifahının yüksəlməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edəcəkdir.

Müasir təsərrüfatlar

Müasir dövlət kimi inkişaf edən Azərbaycan aqır sektorda innovasiyaların və yeni yanaşmaların daha geniş miqyasda tətbiqini hədəfləyir. Məqsəd məhsuldarlığı artırmaqla ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasında yerli istehsalın xüsusi çəkisini artırmaqdır. Bu strateji xəttə uyğun olaraq son illərdə respublikamızın ayrı-ayrı bölgələrində çoxlu sayda iri fermer təsərrüfatları, aqroparklar yaradılıb. Belə təsərrüfatlardan biri - "Agro Dairy" MMC Hacıqabul rayonunda 2016-cı ildən fəaliyyət göstərir. Əkin sahələrinə arpa, buğda, qarğıdalı, şəkər çuğundur, soya, gümbəxan, yonca becərilir. Sahələrin müəyyən hissəsi suvarılan, bir qismi isə dənizdir. Prezident İlham Əliyev bəhs olunan səfəri çərçivəsində Hacıqabul rayonunda "Agro Dairy" MMC-yə məxsus 4200 hektar torpaq sahəsinə Kür çayından nasos stansiyası vasitəsilə suvarma suyunun çatdırılması üzrə suvarma qurğuları kompleksi ilə tanış olub.

Xatırladaq ki, dövlətimizin başçısı

əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması, habelə əkin dövrünə əlavə torpaqların cəlb olunması işlərinin davam etdirilməsi və bu istiqamətdə yeni layihələrin hazırlanması məqsədilə 2021-ci il mayın 29-da sərəncam imzalayıb. Sərəncama uyğun olaraq Hacıqabul rayonu ərazisində "Agro Dairy" MMC-yə məxsus torpaq sahəsinin suvarma suyu ilə təmin etmək üçün Kür çayının Sabirabad rayonundan keçən hissəsində sərfi sənayedə 3 kubmetr olan 4 aqreqləli üzən nasos stansiyasının, boru kəmərinin və demir-beton kanalının tikintisinə başlanılıb.

Azərbaycan Prezidentinin 2022-ci il fevralın 10-da imzaladığı sərəncamına əsasən isə üzən nasos stansiyası (I pillə), uzunluğu 4350 poqonometr olan basqılı metal boru kəməri, uzunluğu 7012 poqonometr olan demir-beton üzülüklü açıq kanal, kanalın sonunda su tutumu 5 min kubmetr olan hovuz, sərfi sənayedə 3 kubmetr olan II pillə stasionar nasos stansiyası və uzunluğu 6918 poqonometr olan basqılı metal boru kəmərinin tikintisi və nasos stansiyasının xarici elektrik təchizatı işləri başa çatdırılıb. Baş aqronom Tacəddin Misirza-

dənin verdiyi məlumatla əsasən, layihə çərçivəsində 2022-ci ildə 2555 hektar sahənin suvarılması təmin olunub. Layihənin gələcək 1225 hektar sahədə də həyata keçirilməsi məqsəd nəzərdə tutulur. Ötən ilin sonunda intensiv suvarma sahələrinin ərazisi 19 min 200 hektara, pivotların sayı 296-yə çatdırılıb, 4 toxum emalı kompleksi yaradılıb. Qarabağ regionu üzrə 2020-ci ildən təhkim olunmuş ərazilərdə 27 min 107 hektar, 2023-cü ilin sentyabrında keçirilmiş antiterror tədbirləri nəticəsində azad edilmiş Xocalı, Ağdərə və Xocavənd rayonlarında 11 min 276 hektar ərazidə yazlıq və payızlıq əkin işləri aparılıb.

Məhsulların saxlanması üçün 24 ədəd müxtəlif ölçüdə saxlanma siloları mövcuddur. 4 ədəd toxum emalı komp-

leksli də var, hər bir zavodun qəbul gücü saatda 5 ton, istehsal gücü 3-3,5 tondur. Bu yerlər əvvəllər qışlaq sahəsi olub, sonra dəmyə şəraitində məhsul becərilib. Hazırda isə müasir texnologiyalarla suvarma sayəsində suya 35-40 faiz qənaət olunur, məhsuldarlıq 70-80 sentnerə çatır. Sahələrdə suvarma işi üçün 102 pivot qurulub.

Burada daha bir layihənin icrası da nəzərdə tutulur. Bu il "Padaçöl H2" sahəsinin genişləndirilməsi planlaşdırılıb. Hazırda bu istiqamətdə işlərə start verilib.

Gəncədə salınan Ekoloji Park

Səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyevin Gəncədə tikintisi ilə tanış olduğu Ekoloji Park Azərbaycanın öz inkişafında müasir çağırışlara əsaslandığını bir daha təsdiqləyir. Kompleksin tikintisinə və onun ətrafında abadlıq işlərinə 2021-ci ilin dekabrında başlanılıb. Gəncəçay çayının sağ sahilində yerləşən kompleks 11 hektar ərazini əhatə edir. Kompleks sahəsi 1285 kvadratmetr olan ikimərtəbəli oranjerye binası daxildir. Burada bütün fəsilərdə müxtəlif növ nadir gül-çiçək, kol bitkiləri, eləcə də ağac tingləri yetişdiriləcək. Bu işi həyata keçirmək üçün oranjerye binasının daxilində bitkilərin normal inkişafını təmin edəcək xüsusi havalandırma sistemləri quraşdırılıb. Hazırda binada 7 növ ağac, 16 növ gül, 8 növ kol, 9 növ isə kaktus bitkisi

əkilib. Həmçinin Ekoloji Park Kompleksinin ərazisində əyləncə mərkəzlərinin, idman qurğularının, iaşə obyektlərinin yaradılması da planlaşdırılıb. Gəncədə Ekoloji Parkın yaradılmasının yüksək dəyərləndirildiyini bildiren ekoloq Elçad Məmmədov vurğulayıb: "Son zamanlar təbiətə antropogen təsirlərin artdığı bir dövrdə şəhər ərazilərində ekoloji parkların yaradılması vacibdir. Bu, ilk növbədə, ekosistemin qorunmasına öz töhfəsini verəcək. Quşların, balıqların və bəzi həşəratların saxlanması üçün də əlverişli yer olacaqdır. Buna görə də Gəncədə yeni açılacaq Ekoloji Park olduqca vacib əhəmiyyətə malikdir. Mən də öz növbədəm bir Gəncə sakini kimi bu cür unikal kompleksin tikintisinə görə cənab Prezident İlham Əliyevə təşəkkürümü bildirirəm".

Mübariz ABDULLAYEV

23 aprele gedən yol 7 gün qalırdı...

Aksiyanın 126-cı günü...

Ötən il aprelin 16-da azərbaycanlı ekofəalları və könüllü gənclərin Şuşa ərazisindən keçən Laçın-Xankəndi yolunda təşkil etdikləri etiraz aksiyası 126 gün idi ki, davam edirdi. Həmin gün də yüksək fəallıq nümayiş etdirilib, hər zaman olduğu kimi, aksiya iştirakçıları Azərbaycanın Dövlət Himnini səsləndiriblər. Eyni zamanda dinc aksiyanın iştirakçıları ərazidən humanitar məqsədlər üçün istifadəyə nəvbəti dəfə şərait yaradıblar.

Xankəndidən Laçın istiqamətinə hərəkət edən Beynəlxalq Qırımtı Xaç Komitəsinə (BQKK) məxsus 8 minik avtomobili ərazidən maneəsiz keçdi. Daha sonra Xankəndidən Laçın istiqamətinə hərəkət edən BQKK məxsus həmin avtomobillər əks tərəfə geri qayıdıb.

Rusiya sülhməramlılarına məxsus avtomobillər də maneəsiz hərəkət edəblər. Sülhməramlılara məxsus 36 avtomobilin Xankəndidən Laçın istiqamətinə sərbəst hərəkəti təmin edildi. Gün ərzində indiyədək aksiya ərazisindən Rusiya sülhməramlılarına məxsus 57 avtomobil keçib.

Dünyanın ən yaxşı gimnastika komplekslərindən biri...

Bütün sahələrdə olduğu kimi, müasir idman infrastrukturunun yaradılması istiqamətində də genişmiqyaslı tədbirlərin həyata keçirilməsi dövlət siyasətimizin tərkib hissəsidir. Bunun üçün yeni idman obyektləri tikilib istifadəyə verilib. Dünyanın qabaqcıl idman ölkələrindən biri olan Azərbaycan hazırda beynəlxalq Olimpiya hərəkatının fəal üzvlərindən biridir. İdmanın bütün sahələrinin inkişaf etdirilməsi Azərbaycan Prezidentinin daim diqqət mərkəzindədir. Paytaxt Bakıda və regionlarda inşa edilən, ən müasir avadanlıqla təchiz olunan Olimpiya İdman komplekslərinin sayı hər il artmaqdadır. Mövcud idman komplekslərinin əsaslı şəkildə yenidən qurulması isə beynəlxalq yarışların keçirilməsi üçün ölkəmizin imkanlarını daha da çoxaldır.

Azərbaycanda digər idman növləri kimi gimnastikanın inkişafına hər zaman böyük diqqət və qayğı göstərilir. Bu sahədə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın xidmətlərini xüsusilə qeyd etmək yerinə düşər. M.Əliyevə təhsil, mədəniyyət, səhiyyə sahəsi ilə yanaşı, ölkəmizdə idmanın inkişafında da səmərəli, uğurlu fəaliyyəti ilə diqqət cəkbir. I Avropa Oyunları, IV İslam Həmrəylikli Oyunları və digər beynəlxalq yarışların təşkilatı işlərin rəhbərlik edən M.Əliyevanın ortaya qoyduğu nümunə Azərbaycanın həm də idman ölkəsi olduğunu dünyaya çatdırıb. Bir sözlə, Azərbaycanın Birinci xanımı imdana qayğı ilə yanaşması baxımından çoxsaylı uğurların müəllifi olaraq tanınır.

Yeri gəlmişkən, 10 il öncə-2014-cü il aprelin 16-da Bakıda Milli Gimnastika Arenasının (MGA) açılış mərasimi baş tutmuşdu. Açılışda Prezident İlham Əliyev və Birinci xanım Mehriban Əliyevə iştirak etmişdilər. Gimnastika zalı əsas yarış və köməkçi məşq hissələrindən ibarətdir. Yarışların miqyasından asılı olaraq, arenanın əsas hissəsində oturaq yerlərin sayı 5 mindən 10 minə qədər artırmaq mümkündür. Dünya standartlarına uyğun inşa olunan kompleksdə mətbuat mərkəzi, ilk tibbi yardım məntəqəsi, xoreografiya, trenajor zalları, dopinq nəzarəti, inzibati otaqlar, kafelər və digər yardımçı sahələr yerləşir. Dünyanın ən yaxşı gimnastika komplekslərindən biri olan bu idman kompleksində otaqlar da yerləşir.

Azərbaycanda gimnastikanın tarixi

Azərbaycanda gimnastikanın yaranması otən əsrin 30-cu illərinə aiddir. 1939-cu ildə gimnastika üzrə Bakıda ilk respublika çempionatı keçirilib. 1956-cı ildə Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının yaradılmasından sonra bu sahədə inkişaf daha sürətlənib, güclü gimnast nəsli yetişib. Tofiq Mehtiyev, Dmitri Filonov, Kamal Abdullayev, Çingiz Şamilov, Natalya Abdinova (Şetinkina), Raisa Timinova kimi adlar ölkəmizdə beynəlxalq arenada layiqincə təmsil edilər. Erkon dövrlərdə Azərbaycanın ən güclü gimnast Valeri Belenki idi.

MGA-nın 10 illik uğurları

O, 1986-cı ildə ölkə çempionu və Azərbaycan Kubokunun qalibi adını qazanıb, 1991-ci ildə isə dünya çempionu olub.

Yeni inkişaf yolunun təməli qoyuldu. Federasiya yenidən quruldu. Artıq inkişaf başlamış, gimnastikaya böyük diqqət ayrılmişdi. Təsədüfi deyil ki, Birin-

vaxtı yeniliklə vəhdət təşkil edirdi. 2007-ci ildə Bakıda ilk dəfə gimnastika üzrə beynəlxalq hakim kurslarının təşkil olunması ölkəmizdə bu sahənin inkişafını daha da şortəndirdi.

Gimnastikamızın, hakimlərimizin beynəlxalq arenada Azərbaycan adını daim zirvədə daşıyırdı. 2008-ci ildə ilk dəfə Azərbaycanın gimnastika üzrə qrup komandası Pekində keçirilən Olimpiya Oyunlarında iştirak etmiş, birinci snaqda 7-ci yerdə qərarlaşmışdı. Gimnastika tariximizdə ilk beynəlxalq medal 2010-cu ildə əldə edilib. Federasiya tərəfindən yaradılan şorait, görülən düzgün təbliğat işləri, gimnastikanın daim nəzarətdə saxlanması və diqqətdə olması inkişafı zəruri edən amillərdən idi. Hər il Azərbaycan beynəlxalq yarışlarda təmsil

2014-cü ildə Bakıda Milli Gimnastika Arenasının istifadəyə verilməsi Azərbaycan gimnastikasının inkişafı məqsədilə atılmış mühüm addım oldu. Arenada gimnastika üzrə beynəlxalq yarışların yüksək səviyyədə təşkil edilməsi üçün hər şərait yaradılıb. Məhz həmin ildə ölkəmizdə XXX Avropa çempionatı keçirildi. 33 ölkədən 258 idmançı Gimnastika Arenasında mötəbər yarışda qüvvələrini sınadılar. Bir il sonra Bakı Avropa Oyunları na ev sahibliyi etdi. Gimnastikamızın yarışda 7 medal qazandı. AGF-nin prezidenti Mehriban Əliyevə yarışın Təşkilat Komitəsinin sədri idi. Prezident İlham Əliyev Bakı-2015-in yüksək təşkilatçılığına görə Birinci Xanım Mehriban Əliyevanı "Heydər Əliyev" ordeni ilə təltif edib.

Gənclik və idman bir-birini təminləyən möhtəməllərdir. Müasir gənclərin hətərəfli formalaşması, roqabətə davamlı yetişdirilməsi məhz dövlətin uğurlu gənclər siyasətinin davamıdır. Gənclərimiz təq idmandadır, bütün sferalarda aktiv rol ilə seçilir, ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi sahələrdə də mühüm rol oynayırlar. Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın gənclərin fəaliyyəti üçün yaratdığı geniş imkanları, yüksək diqqət və qayğının nəticəsidir.

Müstəqillik dövründə gimnastikanın inkişafı

Azərbaycan Gimnastika Federasiyası (AGF) bu idman növünün inkişafı üçün lazım olan addımları atır, təbliğat işləri ilə məşğul olurdu. Müstəqillik əldə edildəndən sonra 1993-cü ildə Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasına üzv olan AGF 3 il sonra isə Avropa Gimnastika İttifaqına daxil oldu.

2002-ci ildə Mehriban Əliyevanın Federasiyanın prezidenti seçilməsi ilə

ci xanımın rəhbərliyi təminləndi və bir il sonra Bakı bədi gimnastika üzrə Dünya Kubokuna ev sahibliyi etdi. Artıq ölkəmizdə həm daxili yarışlar keçirilir, həm də Dünya Kubokunun mərhələləri baş tuturdu. Federasiya işini düzəltmə qurmuş, Azərbaycan gimnastikası dünyada öz adından söz etdirməyə başlamışdı. 2006-cı ildə Mehriban Əliyevə yenidən federasiyanın prezidenti seçildi. Hər seçim

olunur, hər turnirlərdə azı bir idmançımız müqafatçılar sırasına düşməyi bacarırdı.

İnkişafa təkən verən arena...

Yeganə BAYRAMOVA

Azərbaycanda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) ilə bağlı COP29-un baş qərarlarında aprelin 15-də ilk mətbuat konfransı təşkil olunub. Tədbirdə COP29-un müəyyən olunmuş prezidenti Muxtar Babayev, COP29-un baş danışıqçısı Yalçın

Tarix bəlli oldu... COP29 bu məkanda keçiriləcək!

Rəfiyev, COP29-un baş icraçı direktoru Elnur Solta-nov, COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri və Əməliyyatlar üzrə baş icraçı Nərm-in Cərcəlova, COP29-un İqlim üzrə yüksək səviyyəli çempionu Nigar Arpadarai, COP29-un İqlim üzrə gənclər çempionu Leyla Həsənova iştirak edir.

COP29-un loqosu ictimaiyyətə təqdim olunub

Bununla yanaşı tədbirdə BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) loqosu ictimaiyyətə təqdim edildi.

Bildirilib ki, COP29 sədrliyinin çoxsaylı təşəbbüslər toplusunu özündə əks etdirən loqoda, yarpaq və su damlları simvollarının sintezinə dayanaraq təbii resursların əhəmiyyəti kontekstində

ekoloji həssaslığa və Azərbaycanın zəngin mədəni irsinə xitab edilib.

Kökləri Azərbaycan tarixi-mədəni irsinə dayanan buta motivi özündə davamlılıq və innovasiyanı ehtiva etməklə yanaşı, həm də keçmişlə gələcək arasında körpü salır. Butaların birləşməsi birləyi, illüstrativ su damlları şəklində olan butalar isə özü-özülündə beş fərqli elementi ifadə edir – flora və fauna, hava və külək, su, enerji və kainat.

COP29-un loqosu iqlim çağırışlarının yüksəldiyi dövrdə başa düşülməli və ətraf mühit arasında kəskinləşən, ekoloji cəhətdən həssas davranış və nəticəyəməli fəaliyyətin əhəmiyyətini əks etdirir.

COP29 Bakı Olimpiya Stadionunda keçiriləcək

Tədbirdə açıqlanıb ki, Azərbaycanın ev sahibliyi edəcəyi COP29-u bu Bakı Olimpiya Stadionunda keçiriləcəkdir.

COP29-un Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri və Əməliyyatlar üzrə baş icraçı direktoru Nərm-in Cərcəlova mətbuat konfransında çıxış edərkən, tədbirin Bakı Olimpiya Stadionunda keçirilməsinin səbəblərinə də toxunub.

Onun sözlərinə görə, iştirakçı sayına və miqyasına görə COP29 Azərbaycanın ev sahibliyi edəcəyi ən böyük tədbir olacaq: "Bu qərar BMT (UNFCCC) ilə məsləhətləşmələr və əvvəlki COP tədbirlərinin təcrübəsi nəzərə alınaraq qəbul edilib".

N.Cərcəlova bildirib ki, COP29 zamanı təşkil olunacaq Göy və Yaşıl zonaların stadion ərazisində kompakt şəkildə yer alması və ətraf mühitə minimum mənfi təsirin minimumu endirmək məqsədilə ərazinin planı BMT-nin təşkilat komandası ilə koordinasiya şəkildə hazırlanıb.

Əsas tədbirin keçiriləcəyi dəqiq tarix açıqlanıb

COP29-un müəyyən olunmuş prezidenti, ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev çıxışı zamanı bildirib ki, 2024-cü ildə həm də Azərbaycan "Yaşıl dünya namində həmrəylik ili"dir: "Biz Azərbaycanın körpü rolu oynadığını görürük. Yeni inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında körpü rolunu oynamaq Azərbaycan üçün

böyük nailiyyətdir. Bu il COP29-da əsas mövzu maliyyə mövzusu-

dur". M.Babayev həmçinin bildirib ki, əsas tədbirin noyabrın 22-də keçirilib, mənasını planlaşdırılıb. O, COP29-un komandasının da artıq təsdiqləndiyini vurğulayıb: "Bu işin aparılmasında həm özəl, həm dövlət, həm də vətəndaş cəmiyyətinin aktiv iştirakı önəmlidir. Bununla bağlı vətəndaşlara çağırış edirik".

Görülən işlərin istiqamətləri...

COP29-un baş danışıqçısı Yalçın Rəfiyev BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) hazırlıq üzrə görülən işlərin istiqamətləri barədə məlumat verib. O bildirdi ki, hazırlıq üzrə görülən işlər iki istiqamət

də aparılıb. İlk istiqamət tədbirdə qəbul olunan sənədlər üzrə işlər, həm də Azərbaycanın iqlim

mövzusunda təklifləri ilə bağlıdır: "Eyni zamanda, bir çox dövlətlərlə sənədlər yazılıb, COP29-la bağlı təcrübələr toplanılıb, müzakirələr aparılıb. COP-un Bakı sessiyası ilə bağlı əsas gözləntilər arasında fikir ayrılıqlarını nəzərə almaqla konsensus yaratmaqdır".

Hazırlıq prosesində kimsə iştirak edir?

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) hazırlıq prosesində Azərbaycanın dövlət qurumları, BMT təmsilçiləri, könüllülər və yarıqəruplar arasında iştirak edir. COP29-un Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin

sədri və Əməliyyatlar üzrə baş icraçı Nərm-in Cərcəlovanın

sözlərinə görə, qonaqların qarşılanması, yerləşdirilməsi, yerli və xarici medianın tədbirdə təmsil olunması ilə bağlı işlər aparılır: "Gənc könüllülər üçün COP29-la bağlı proqram elan ediləcək və yaxın günlərdə bununla bağlı qeydiyyat başlayacaq", - N.Cərcəlova qeyd edib.

Qonaqlar necə yerləşdiriləcək?

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) ilə bağlı Azərbaycana gələn qonaqların yerləşdirilməsi vahid beynəlxalq platforma əsasında təqdim ediləcək.

N.Cərcəlova qeyd edib ki, bu praktikada COP-la bağlı əvvəlki illərin təcrübəsidir. Bu üsulla qonaqlar tədbirə bağlı planlarını rahat şəkildə qura bilərlər. N.Cərcəlova həmçinin qeyd edib ki, COP29-la bağlı yeni veb sayt da istifadəyə verilməkdədir.

Günül ABBAS

Vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı vacibdir

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Məqalə "Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi"nin maliyyə dəstəyi ilə "Vətəndaş cəmiyyəti, hüquqi dövlət quruculuğu" istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin quruculuğu prosesində QHT-lərin xüsusi rolu var. Bu baxımdan ölkəmizdə QHT-lərin inkişafı, regionlarda QHT hərəkatının gücləndirilməsi, Azərbaycan haqiqətliyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, ictimai nəzarətin, iştirakçılığın təmin olunması, şəfəflərin artırılması mühüm işlər görüldü. Zaman-zaman regionlarda müxtəlif forumlar keçirilir və yerli QHT-lər bu tədbirlərə dəvət olunur. Forumlarda vətəndaş cəmiyyətinin mövcud vəziyyəti, qarşıda duran vəzifələr təhlil olunur. Ölkəmizdə baş verən proseslər, bu proseslərdə vətəndaş cəmiyyətinin münasibəti və digər məsələlərə əlaqədar ictimai müzakirələr aparılır, QHT-lərin rəy və təklifləri dinlənir.

Prezident İlham Əliyevin apardığı milli, beşəri və müntərəqi siyasətinin nəticəsi olaraq vətəndaş cəmiyyətinə lazımi şorait və imkanlar yaradılıb. Bir çox dövlət qurumlarında vətəndaş cəmiyyəti, ictimai iştirakçılıq təmin olu-

QHT-lərin fəaliyyəti hansı istiqamətləri əhatə edir?

nub. QHT-lərin maliyyələşdirilməsi dövlət tərəfindən böyük dəstək verilir. Son 20 il ərzində aparılan siyasət nəticəsində tarixi Zəfər əldə olunub. Azərbaycan xalqı isə vətəndaş cəmiyyəti olaraq ölkə başçısına apardığı bu siyasəti hər zaman dəstəkləyib. Prezidentin yaratdığı imkanlarla ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı üçün mühüm işlər görüldü. Bir sözlə, hüquqi dövlət quruculuğuna böyük önəm verən Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti ölkə iqtisadiyyatının və silahlı qüvvələrin inkişafı üçün də vacib rol oynayıb.

Ötən ay 2024-cü il üzrə QHT-lər üçün böyük, orta və kiçik qrant müsabiqələrinin nəticələri elan olundu. Daha öncə layihələrinin yürükləmə üçün elektron sistemdə qeydiyyata 779 QHT müraciət edib. Onlardan 42 QHT-nin təqdim etdiyi sənədlərdə texniki qüsurlar, çatışmazlıqlar olduğu, vaxtında ödənilməyib. Beləliklə, 2024-cü ilin kiçik, orta və böyük qrant müsabiqələri üçün layihə yürükləmək hüququna 737 QHT malik olub. Yekun olaraq, 754 layihə təklifi qəbul olundu.

Bölgüvə əsasən, kiçik qrant müsabiqəsinə 532, orta qrant müsabiqəsinə 147, böyük qrant müsabiqəsi üçün isə 74 layihə müraciəti olub. Elan olunan nəticələrə əsasən, qalib olan 413 layihə ilə bağlı QHT-lərə qrant müqafatı təqdim olundu.

Ümumilikdə son illər qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyətində xeyli

inkişaf nəzərə çarpır. Sosial, siyasi və mədəniyyət istiqamətlərində müxtəlif layihələr və tədbirlərin təşkilı, o cümlədən cəmiyyət üçün əhəmiyyətli məsələlərə bağlı bir çox QHT-lərin gördüyü işlər cəmiyyətdə rəğbətə qarşılıdır.

Mövzu ilə bağlı "Yeni Azərbaycan" a danışan danışan Milli Qeyri-Hökumət Təşkilatları Forumunun rəhbəri Rauf Zeyni bildirdi ki, hazırda qeyri-hökumət təşkilatları ən böyük inkişaf dövrünü yaşayır. Onun sözlərinə görə, sevincidir ki, istər 44 günlük Vətən müharibəsi, istərsə də pandemiya dövründən sonra Azərbaycan vətəndaş cəmiyyətində yenilik və inkişaf dövrü başlayıb: "Xüsusən keçmiş QHT şurasının QHT agentliyi ilə əməkdaşlığı, yeni strukturun yaradılması və yeni rəhbərliyin gətirilməsi vətəndaş cəmiyyətində bir siliklənmə yaratdı. İllərdə QHT-lər arasında eyni məsələlər qrant aldığı görürük. Sevindirici haldır ki, artıq bu proses dayandı. Bu sahəyə yeni və şorait dönmə gəldi. Artıq işlər şəxslər üzərindən deyil, təşkilatlar üzərindən aparılmağa başlayıb. Ölkəmizdə yetərinə QHT-lərə dəstək verəcək donor təşkilatları var. Müxtəlif dövlət qurumları vətəndaş cəmiyyətinə qrant verən qurum kimi təmsil olunur".

R.Zeyni qeyd edib ki, QHT-lər ilin 12 ayı, 365 günü hətta, 24 saat fəaliyyət göstərməlidir: "Amma təəssüflər olsun ki, bəzən fəaliyyət göstərən bir çox qeyri-hökumət təşkilatı sadəcə gündüzlü üçün tədbir və layihələr həyata keçirir. Bu gün Azərbaycanda beynəlxalq arenalara çıxan yetərinə qeyri-hökumət təşkilatları var. Hazırda QHT-lərin özünə ən böyük inkişaf dövrünü yaşayır. Azərbaycan vətəndaş cəmiyyətinin östən il Şuşa-Xankəndi-Laçın yolunda keçirdiyi ekoloji aksiya ölkə rəhbərliyi tərəfindən də yüksək səviyyəyə qədər qeyd olundu. Biz də bu aksiyanın tərkib hissəsi olduğumuz üçün hər zaman fəxr edirik. Ümumilikdə Azərbaycanda dövlət vətəndaş cəmiyyətinə yetərinə qrant verir və bu mexanizmi inkişaf etdirir".

Y.SAHİB

ABŞ səfirinin erməni "təəssübkeşliyi" İcma: Səfir Kvien Ermənistanından azərbaycanlıların qovulması barədə niyə bir dəfə də olsun danışmayıb?

Müəyyən beynəlxalq dairələr Cənubi Qafqazda gərginliyin davam etməsinə maraqlıdır. Bu məqsəd üçün Ermənistanın alət kimi istifadə edilir. Xüsusilə Qərbi dərəcəli hənəvələr vədlər verməklə rəsmi İrəvanı tamamilə öz təsir dairəsinə salmağa çalışır. Bununla da, Rusiya ilə konfrantsiyada olan Qərbi Ermənistanın vasitəsilə Cənubi Qafqazda möhkəmlənmək niyyətini ifadə edir.

Aprelin 5-də Brüsselə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan, Avropa Komissiyasının sədri Ursula fon der Layen və ABŞ dövlət katibi Antoni Blinkenin birgə görüşündən sonra Qərbin bu yündəki addımları artıb. Son vaxtlar xarici ölkələrin Ermənistanıdakı diplomatlarının Qarabağdan könüllü surətdə köçən ermənilərə bağlı açıqlamaları da müəyyən qədər çoxalıb. Məlumdur ki, indiyə qədər Fransanın Ermənistanıdakı səfiri Olivier Decotinye bu yündə xüsusi "rol" oynayıb. Belə ki, diplomat Azərbaycanın Qarabağ bölgəsini könüllü tərkdən ermənilərə vaxtaşırı olaraq göndərür, separatçılar üçün "göz yaş" axıdır. Səfir, hətta Qarabağ ermənilərinin guya "etnik təmizləməyə" məruz qalmalarından danışmaqdan da çəkinir. İndi Olivier Decotinye ABŞ-nin Ermənistanıdakı səfiri Kristina Kvien də qoşulub. Bugünlərdə o da fransız homkarkarı kimi Azərbaycanın köçmüş ermənilərin təhlükəsiz şəkildə geri qayıtmaq məsələsinə qaldırılıb və bu məsələnin qapanmadığını bildirib. Bu cür açıqlamalar regionda pozuculuq məqsədi daşıyır.

Sual olunur: Azərbaycan 30 ilə yanaşı silahsız təcavüzün, işğal və etnik təmizləmənin qurbanı olduğu halda və hətta BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistanı işğalçı qüvvələrinin dər-

hal, tam və qeyd-şoratsız çıxarılmasını tələb edən 4 qətnaməsinə baxmayaraq, Fransa və ABŞ-nin Ermənistanına qaytarılması təzyiç göstərmədi? Əksinə, Azərbaycan beynəlxalq hüquq çərçivəsində ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpaya gətirməyi üçün Qərbin əsas ittihamları ilə üzleşir. Bu mənada, ABŞ-nin Ermənistanıdakı səfirinin sözügedən açıqlaması, bu kimi fəaliyyətlər üçün birtərəfli, qərəzli xarakter daşıyır və ikili standart yanaşmasına əsaslanır.

Digər tərəfdən, 30 il ərzində Ermənistan qovulan soydaşlarımızın taleyini biganə qalan ABŞ səfiri indi əsasız olaraq sayda ermənilərin "etnik təmizlənməyə" məruz qalması barədə dezinformasiya yayır. Rəsmi İrəvanın da Qarabağın Azərbaycan ərazisi olduğunu etiraf etdiyi halda, Qərbi dərəcəli mütəmadi olaraq bölgədən könlüli erməni sakinlərin geri qayıtması üçün canfəşanlıq edir. Onlar erməni separatçılarının "hüquqlarının müdafiəçisi" kimi çıxış edir. Ümumiyyətlə, Qarabağda heç bir etnik təmizləmədən söhbət gəndə bilməz. Azərbaycan dövlətlərə bəyan edib ki, Qarabağ ermənilərinin bərpaya gətirilməsi ölkəmizdə yaşayaya bilər. Amma bir şorətlə ki, onlar Azərbaycan vətəndaşlığını qəbul etməlidir. Lakin bu çağırışa rəğmə Qarabağ tərkd etməklə ermənilərin könüllü seçimdird.

Qeyd edək ki, ABŞ-nin Ermənistanıdakı səfiri Kristina Kvienin fikirlərinə Qərbi Azərbaycan İcması da münasibət bildirib. "Qayıdış hüququndan danışan səfir ilk növbədə akkreditə olunduğu ölkədə bu sahədə vəziyyəti

dair fikrini bildirməlidir. Görəsən, səfir Kvien Ermənistanından azərbaycanlıların qovulması, onların mədəni irsinin dağıdılması və qayıdış hüququnun Er-

menistan tərəfindən təmin edilməməsi barədə niyə bir dəfə də olsun danışmayıb? Biz ABŞ hökumətinə bir daha müraciət edərək, onu Ermənistan qovulmuş azərbaycanlılara qarşı etnik və dini zəmində ayrı-seçkiliyə son vətəndaş və onların sülh yolu ilə, ləyaqətli və təhlükəsiz şəkildə geri qayıtmalarına dəstək verməyə çağırırıq", - deyər İcma bəyan edib.

Ümumiyyətlə, bütün beynəlxalq aktörə, o cümlədən da ABŞ anlayır ki, Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun lideri və əsas siyasi-iqtisadi oyunçusudur. Yeni dönmədə Cənubi Qafqaz regionu ilə münasibətlərin saxlanılması, pozitiv gündəliyi təohfə verilməsi birbaşa Azərbaycanın iştirakı ilə reallaşır. Digər tərəfdən, ABŞ Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normalaşdırılması prosesində ədalətli vəsitəçilənə istəyirsə, obyektivliyini qoruymalıdır. Lakin bu ölkənin Ermənistanıdakı səfirinin məlum açıqlamaları isə obyektivliyə ciddi şübhələr yaradır.

NARDAR

Qərəzli və zərərli hesabat

“Freedom House” yenə də öz ampluasındadır

Bir sıra beynəlxalq təşkilatlar var ki, Azərbaycan haqqında daim qeyri-obyektiv və qərəzli mövqedən çıxış edirlər. “Freedom House” da məhz belə təşkilatlardan biridir. “Freedom House” mütamadi olaraq ölkəmiz barəsində həqiqətə uyğun olmayan məlumatlar yayır və artıq cəmiyyətimizdə haqlı olaraq bu beynəlxalq QHT-nin Azərbaycan haqqında obyektiv mövqədə olmaması barədə rəy formalaşmışdır. Bu gündə isə “Freedom House” “Xalqlar keçiddə 2024” adlı hesabatını açıqlayıb. Bu dəfə də Azərbaycanı qarşı münasibət əvvəlki hesabatından heç nə ilə fərqlənmir. Təşkilat yenə də qərəzli mövqedən çıxış edərək Azərbaycanı “qeyri-demokratik” ölkələr sırasına daxil edib. Artıq bu yanaşma “Freedom House” üçün “ənənəvi” hal alıb.

Ümumiyyətlə, “Freedom House” özünü “demokratiya və insan hüquqları müdafiəçisi” kimi təqdim etsə də, əslində bu bədnam təşkilatın hansı məqsədlərə xidmət etdiyi Azərbaycan ictimaiyyətinə yaxşı məlumdur. Nəzərə almaq lazımdır ki, hər bir hüquqi dövlət özünün qanunları ilə idarə olunur. O cümlədən, demokratik cəmiyyətlərin başlıca göstəricilərindən biri də vətəndaş təsisatları, insan hüquq və azadlıqlarının təmin olunmasıdır ki, bu amillər dövlətimiz üçün prioritet məsələdir. Azərbaycan Konstitusiyası bu hüquqları tam təmin edir. Buraya söz və fikir azadlığı, siyasi plüralizm, sərbəst toplaşmaq azadlığı, vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı və s. məsələlər daxildir. “Freedom House” kimi təşkilatlar isə Azərbaycanı, gəy, bu sahələrdə “ciddi problemlərin” olduğunu iddia edirlər. Təbii ki, bu, həmin təşkilatın ölkəmizdə olan mövcud durumu düzgün qiymətləndirməməsi və bilərəkdən qərəzli mövqəyə nümayiş etdirməsi ilə əlaqədardır.

“Freedom House” kimi təşkilatların hədəfə aldığı ölkələrdə

daxili sabitliyi pozmaq yönündə fəaliyyət göstərməsi məlum məsələdir. “Hüquq və azadlıqların müdafiəsi” adı altında cəmiyyətdə qarşıdurma yaratmaq, insanları təxribatlarla sövq etmək imperalist mərkəzlərin əlində təzyiç vasitəsi olan bu cür təşkilatların əsas vəzifəsidir. Təsdiqi deyil ki, “Freedom House” kimi siyasi sifarişlər əsasında çalışan qərəzli təşkilatlar hər hansı bir şəxsə qarşı törədilən cinayəti araşdırarkən, birinci növbədə, həmin şəxsin siyasi mövqeyi, peşə məşğuliyəti, hansısa azlığın nümayəndəsi olub-olmaması ilə maraqlanırlar. İstəklərində uyğun, şüni hay-küy yarada biləcəkləri bir məqam tapdıqda, dərhal həmin şəxsin “hüquqlarının müdafiəsinə” qalxırlar.

Həqiqətən təmənilə uzaq olan belə yanaşmaların kökündə duran əsas məqam isə, təbii ki, Azərbaycanın müstəqil siyasət həyata keçirməsi və dinamik inkişaf etməsidir. Belə ki, Azərbaycanın Cənubi Qafqaz regionunun lideri olması artıq beynəlxalq səviyyədə qəbul olunmuş bir faktıdır. Regionun lider dövləti kimi Azərbaycan bu bölgənin siyasi, iqtisadi atmosferinin formalaşmasında həlledici təsirə aiddir. Məhz bu imkanlarından yararlanaraq ölkəmizdə daxili sabitlik və çoxşəxli xarici əlaqələr əsasında bölgədə sülh və sabitliyin təmin olunmasında öz mövqeyini konkret fəaliyyəti ilə ortaya qoyur. Regionda tərəqqi və rifahın əldə olunmasında hər zaman fəallıq nümayiş etdirən Azərbaycan başqa dövlətlərlə münasibətdə suveren və bərabər hüquqlara hörmət və qarşılıqlı etimad prinsiplərini rəhbər tutur. Həmçinin, ölkəmiz beynəlxalq təşkilatlarla faydalı, konstruktiv əməkdaşlığa önəm verir. Bu həm də ölkəmizin müstəqil inkişafından və öz gücünə arxalanmasından irəli gələn bir məsələdir. Ona görə də, müəyyən xarici dairələr Azərbaycanın prinsiplərini, qətiyyətini həzm edə bilmirlər və onların ələti olan

“Freedom House” ölkəmizə qarşı “qara piar” kampaniyasını davam etdirir.

Əgər “Freedom House”, həqiqətən də, qanunçuluğun, insan haqlarının təssübbəkişirsə, onda ilk növbədə, Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş torpaqlarımızla bağlı mövqeyini bildirməli, işğal nəticəsində fundamental hü-

quqları pozulmuş 1 milyondan çox soydaşımızın hüquqlarının bərpası üçün tələb etməli idi. Amma biz indiyə kimi bunun tam əksini görmüşük. Hətta “Freedom House” əvvəlki hesabatlarında işğal altında olmuş Qarabağ ərazisini mübahisəli ərazi kimi göstərirdi. Dünyanın bütün dövlətləri və mötəbər təşkilatları, o cümlədən dünyanın ən ali hüquq təşkilatı olan BMT Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və Qarabağın Azərbaycan ərazisi kimi tanıdığı halda, özünü insan hüquqlarının “keşikçisi” kimi qələmə verən “Freedom House” beynəlxalq hüquq hörmətsiz yanaşdır. Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpası isə təşkilatın sahiblərinə də ciddi narahat edir. Bu səbəbdən də, sözügedən hesabatda ötən ilin sentyabrında keçirilən antiterror tədbirləri nəticəsində Qarabağda erməni separatizminin kökünün kəsilməsi də “Freedom House” özünəməxsus qaydada “dəyərləndirib”. Təşkilat iddia edib ki, gəy Azərbaycan Qarabağda etnik təmizləmə həyata keçirib. Əslində, bütün bunlar cəfəngiyyatdan başqa bir şey deyil.

Məsələ ilə bağlı Qərbi Azərbaycan İcması da bəyanatla çıxış edib. Bəyanatda bildirilir ki, ABŞ-da fəaliyyət göstərən və özünü demokratiya və insan hüquqlarının keşikçisi kimi qələmə verən “Freedom House” təşkilatının “Xalqlar keçiddə 2024” adlı hesabatı beynəlxalq aləmdə cəzayən edən geosiyasi qarşıdurmaya ideoloji rəng verməyə çalışır. Qeyd olunur ki, hesabatın müəllifləri açıq-aşkar qızışdırıcı yanaşma tutaraq, diplomatiya və qarşılıqlı anlaşmaya qarşı çıxır və ayrıncı xotləri dərinləşdirərək dövlətləri bu və ya digər düşürəyə aid edirlər. Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpası isə, müstəqil siyasət yürütməsini həzm edə bilməyən hesabatın sifarişçiləri 2023-cü ilin sentyabr ayında həyata keçirilən antiterror tədbirlərinin gəy insan hüquqlarını pozduğunu iddia edirlər.

Vurgulanıb ki, ümumilikdə zərərli və yanlış olan hesabatda Azərbaycanın xüsusi hədəfə alınması “Freedom House”-da kök salmış, vitse-prezident Anni Boyacıyan daxil olmaqla çoxsaylı radikal erməni funksionerlərinin fəaliyyətinin nəticəsidir. “Freedom House”-un erməni əməkdaşları insan hüquqları kimi ali dəyəri müdafiə etmək əvəzinə, milli təssübbəklilikdən çıxış edərək Azərbaycanı qara yaxırlar. Qərbi Azərbaycan İcması “Freedom House”-un irqçi düşüncəli dairələrin təsirində düşərək öz mötəbərliyini itirməsindən təssüflənib, təşkilatı siyasi dairələrin əlində alet olmağa, Ermənistanın qovulmuş azərbaycanlıların qayıdış hüququna dəstək verməyə çağırır.

Nardar BAYRAMLI

İrəvan etiraf etdi...

Azərbaycan - Ermənistan münasibətlərinə qarışan olmasa, məsələlər normal məcrasında həll oluna bilər

2020-ci il Vətən müharibəsi, 2023-cü il antiterror tədbirləri Cənubi Qafqazda yeni mahiyyət qazandı. İllərlə erməni separatizminin davam etdiyi, erməni terrorunun yayıldığı regionda indi sülh və əmin-amanlıq hökm sürür. Bu fakt Azərbaycanın ortaya qoyduğu iradənin nəticəsidir. Həm ərazilərini azad edən, həm də suverenliyini bərpası edən Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə bölgədə yeni münasibətlərin formalaşdırılması uğrunda qətiyyətli iş aparılır.

Təəssüfləndirici haldır ki, ölkəmizin bu xoş niyyətli zaman-zaman Ermənistan tərəfindən qeyri-adekvat qarşılanır. Ümumiyyətlə, Vətən müharibəsindən sonrakı dövəmdə bir sıra aktiv təxribatlar ilə yadda qalan Ermənistan ara-sıra yenə bu kimi addımlara “əl atır”. Xüsusilə, son dövrlərdə qərbi himayədarlara sığınan İrəvan bölgədə yaranmış sabitliyi təhdid etməkdən çəkinmir - şərti sərhəd bölgələrində Azərbaycan əraziləri atəşə tutulur. Təbii ki, Azərbaycan dövləti bu addımı layiqincə cavablayır - paralel olaraq Ermənistanın qərbi hava-darları, “mülki missiyası” baş verənlərin Azərbaycan tərəfindən “tərəfdilim-

zırda faktla bağlı cinayət işi qaldırılıb. Xatırladaq ki, aprelin 10-da, saat 15:20 radələrində Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) sərhəd qoşunlarının “Qubadlı” əlahiddə sərhəd diviziyasının Qubadlı rayonunun Ciciimli yaşayış məntəqəsinin ərazisindəki sərhəd döyüş məntəqəsinin xidməti ərazisində müqabil ərazidəki Ermənistanın Nerkin Xnzoresk kəndi istiqamətində 2 nəfərin dövlət sərhədini pozaraq 200 baş mal-qaranı təxminən 300 metr Azərbaycan ərazisinə keçirməsi aşkar olunub.

Dövlət sərhədinin pozulmasının qarşısını alan sərhəd naryadımıza Ermənistan silahlı qüvvələrinin döyüş postundan atəş açılıb və nəticədə baş leytenant

Rövşən Məmmədov yaralanıb. Hərbi qulluqçu təxirə salınmadan tibb müəssisəsinə təxliyə olunub. Baş verən bu hadisə və onun nəticələri bəzi nüanslardan xəbər verir. Son aylarda baş verən bu tipli hadisələrin motivinə nəzər yetirdikdə məlum olur ki, Ermənistan Azərbaycan ərazisini atəşə tutmaq üçün sanki fürsət gözləyir. Bu kimi təxribatlar isə ümumilikdə müsbət perspektivə vətədir. Bir neçə ay öncə Zəngilan istiqamətində bu ölkənin silahlı qüvvələrinin hərbi təxribatı nəticəsində Azərbaycanın Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçusu yaralanmışdı. Baş verənlərdən çıxan nəticə isə onu deməyə əsas verir ki, qarşı tərəfi 2023-cü ilin sentyabr ayında bəri yaşanan sabitlik qanə etmir və rəsmi İrəvan yeni müharibə axtarırdadır.

Köhnə “adət”, yeni nəticə...

2024-cü ildə ötən aylar ərzində Ermənistan tərəfi demək olar ki, mütamadi şəkildə Azərbaycan ərazilərinə atəş açır, atəşkəse xələl gətirir. Fevral ayında Zəngilan istiqamətində törədilən təxribatlarla verilən cavab isə onları “sakitləşdirdi”. Onun nəticəsidir ki, artıq Ermənistan öz təxribatlarını etiraf etməyə başlayıb. Xəbər verildiyi kimi, Ermənistanın Milli Təhlükəsizlik Xidməti aprelin 10-da Azərbaycanla sərhəddə baş verən insidentin məhz erməni sərhədçilərinin xidməti vəzifə ilə bir araya sığmayan hərəkətləri səbəbindən baş verdiyini etiraf edib. Bu barədə məlumat yayan Ermənistan MTX bildirib ki, ha-

şəkildə silahlandırılan, hətta müharibə anonsları səsləndirən Ermənistanın nə etməklə istədiyi belli deyildi - Azərbaycan səbrlə məsələnin nəticəsinə gözlədi. Ermənistanın atəşkəsi pozması etiraf etməsi, arından isə həmin hərbiçilərə cinayət işi açması Azərbaycanın növbəti qələbəsidir. Azərbaycan dövləti birmənalı şəkildə münasibətlərin hüquq müs-

Amma Ermənistan tərəfindən Azərbaycan sərhədçisinə atəş açmış hərbiçilərə cinayət işinin açılması məsələnin mahiyyətinə yeni ştrixlər qazandı. Qeyd edildiyi kimi, fevral ayında baş vermiş təxribat layiqincə cavablandırılmışdı - indiki halda isə Azərbaycan yenə də başqa addımlar da ata bilər. Amma gözlənti o idi ki, Ermənistan araşdırın və nəticəsinə bəyan etsin. Çünki aylardır ki, sərhədə canlı qüvvə yığan, öz himayədarları tərəfindən aktiv

Qeyd edildiyi kimi, son aylarda baş verən insidentlərin əsas təhrikçisi rolunda Fransa çıxış edir. Parisin niyyəti isə bəllidir - bu təxribatlar Azərbaycan-Ermənistan arasında sülh prosesinə ciddi zərbə vurmağa hesablanıb. Ötən ilin sonundan bu ilin əvvəlinə kimi sabitliyin hökm sürdüyü bir mühtədə bu kimi təhrikçidici əməllər Ermənistan tərəfindən bəyan olunan sülh mesajları ilə açıq-aşkar ziddiyyət təşkil etməsi gözəndən ayınmır - Fransaya da məhz belə bir mühtit lazımdır. Eyni zamanda, bu kimi təxribatların məhz Ermənistan Fransanın

Təhrikçi Fransa “mat” qaldı...

əli ilə yerləşdirilən Avropa İttifaqı (Aİ) missiyasının müşahidə həyata keçirdiyi ərazidə baş verməsi bu məqsədə və məramları açıq şəkildə ortaya qoyur. Paris tərəfləri mümkün qədər sülhdən uzaq salmağa çalışır ki, bunun da yolunu məhz bu kimi təxribatlarda görür.

İrəvan üçün “silah tedarik”i gəyən Fransa bu kimi çirkin planlarla öz niyyətinə qovuşmaq istəyir - daha doğrusu, Ermənistanı özünün maraqlarının qurbanı kimi seçdiyini əməli şəkildə sübuta yetirir. İrəvanı yeni eskalasiyaya təhrik

Təhrikçi Fransa “mat” qaldı...

etməklə bölgədəki sabitliyi pozmağı hədəfləyən Paris üçün əsas olan öz marağıdır - erməni əsgərlərinin taleyi Makron hakimiyyətinin o qədər də maraqlandırmır. Bu, onların apardıqları siyasətdən də açıq şəkildə görünür.

Ermənistan isə həmin hərbiçilərə cinayət işi açmaqla Parisin “planlarını” pozdu. Eyni zamanda, bu addım mühtim bir həqiqətin üstünə növbəti dəfə işıq salmış oldu: Azərbaycan - Ermənistan münasibətlərinə qarışan olmasa, məsələlər normal məcrasında həll oluna bi-

Növbəti qələbə...

təvisində araşdırılmasının tərəfdarı qismində çıxış edir. Baş verən insidentin də məhz hüquq müstəvisində araşdırılması, Ermənistanın baş verənlərdə öz günahını etiraf etməsi bir sıra məqamlardan xəbər verir.

Növbəti qələbə...

İki dövlət arasında həll olunması bütün məsələlər məhz ikitərəfli xarakter daşıyır. Fransa, ABŞ və başqa “araşdırılanlar” prosesdən uzaq durmaqla ən böyük “köməyi” etmiş olurlar. Nizamlaşma, tənzimləmə və münasibətlərin normallaşması iki dövlət arasında reallaşacaq - müdaxilə olmasa. Buna daha tez nail olmaq belə mümkündür.

İrəvan isə anlamalıdır ki, ona “kömək etdiyini” deyənlər əslində sülhü və sabitliyi pozmağı hədəfləyən olurlar. Baş verən son hadisə bunun ən real misalı kimi yadda qaldı...

P.İSMAYILOV

Sığorta şirkətləri: Gəlirləri çox, xidmətləri az, yarıtmaq...

2023-cü ildə sığorta şirkətləri tərəfindən toplanmış sığorta haqları və sığorta ödənişləri əhəmiyyətli dərəcədə böyüyərək 1 milyard 222 milyon manatı ötüb. Bu, əvvəlki ilə nisbətə 20 faizə yaxın artım və ya 250 milyon manat daha çox yığım deməkdir. Şirkətlərin müştərilərə ödədiyi sığorta ödənişlərinin həcmi 587 milyon manat təşkil edib. Bu isə o deməkdir ki, sığorta sektorunda 700 milyon manatə yaxın vəsaitlər şirkətlərin balansında qalıb və onların bütün xərcləri çıxarıldıqdan sonra böyük həcmdə mənfəət əldə etməyə nail olub.

2024-cü ilin birinci rübündə isə sığorta şirkətləri 347 milyon manat sığorta yığımları edib, 102 milyon manat isə ödənişləri həyata keçirib. Bu rəqəmlər onu göstərir ki, Azərbaycan sığorta bazarı son illərdə əhəmiyyətli dərəcədə böyüyüb, pandemiyadan sonra ilk dəfə olaraq sığorta sektorunun toplam gəlirləri 1 milyard manatı ötüb. Ancaq buna baxmayaraq, sığorta şirkətlərinin təqdim etdiyi xidmət çeşidlərində ciddi dönüş müşayiət olunmur, müştərilərə xidmətin keyfiyyəti daha da aşağı düşür, yeni xidmət ələtləri təbiiq olunmur. Bir çox hallarda vətəndaşlara dəyərli zərər zamanı (sığorta hadisəsi) sığorta haqqı ödənilir.

Sığorta şirkətlərinin illik gəlirləri sığorta və qəza hadisəsinə çəkilən xərcləri ödəməyə imkan verir. Son 2 ildə onların sair məsrəflərini çıxıdıqdan sonra kapital portfelinin 2 dəfə artması sığorta rüsum və yığımlarından əldə edilən vəsaitlərin sığorta hadisəsinə xeyli imkanlar qaldığını göstərir.

Sığorta bazarında əsas problemlər nədir?

Hazırda sığorta sektorunda ən çox müşahidə edilən nöqsanlar mənzil və daşınmaz Sığorta sektorunda şikayət və narazılıqların ən

böyük hissəsi, təxminən ümumi şikayətlərin 60 faizi avtomobillərin sığortası ilə bağlıdır. Narazılıqlar 2 istiqamətə üzrə nəzərə çarpır.

Birincisi, avtomobillərin sığortası zamanı rüsumlar və sığorta şirkətlərinin sığortadan imtinası ilə bağlıdır. Bu hal son 2 ildə daha çox müşayiət edilməkdədir. Bunun da ən çox səbəbi 2022-ci ildən sığorta qanunvericiliyində edilmiş dəyişikliklərlə bağlıdır. Belə ki, 2022-ci ildən təbiiq olunan “Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə sığorta haqqı məbləğlərinin hesablanması Qaydası”na əsasən, avtomobillər üçün müəyyən edilmiş sığorta rüsumu əvvəllikdən fərqli əmsallar üzrə hesablanmaqdadır. Əvvəllər avtomobil sahibləri məşinların sığorta etdirərkən icbari sığorta rüsumu mühərrikin həcminə görə müəyyənləşirdisə, (əvvəllər mühərrikin həcmi 1500 kub.sm-dək olan avtomobillərin sığorta haqqı 50 manat, 2000 kub.sm-dək olan avtomobillərdə isə 75 manat idi) yeni qaydaların təbiiqindən sonra baza məbləği 50 manat saxlanılmaqla, avtomobilin növü, sürücünün yaşı və sürücülük təcrübəsi, avtomobilin Bakıda və ya regionda istifadəsi, avtomobilin istehsal tarixi, eləcə də “Bonus-Malus” balları da nəzərə alınmaqdadır. Nəticədə bu mexanizmin təbiiq sığorta haqqını artı-

rır. Yeni qaydaların qüvvəyə minməsinə sonra sığorta şirkətlərinin bəzisi sui-istifadə edərək avtomobilləri sığorta etməkdən imtina edir. Sığorta şirkətləri bunu kiçik mühər-

rikli nəqliyyat vasitələrinin əksəriyyətinin istismara yararsız olması ilə əsaslandırır. Başqa arqument həmin markalı avtomobillərin daha çox taksit fəaliyyəti üçün icarəyə verilməsidir. “Toyota Prius”, “Kio Rio”, “Ravon”, “Xəzər” və s. markalı nəqliyyat vasitələri onlar üçün risk qrupuna aid edilir.

Ancaq bu iddiaların heç bir əsası yoxdur, Azərbaycanda sığorta qanunvericiliyinə əsasən, avtomobil-

rin icbari sığortası buraxılışından asılı olmayaraq, bütün avtonəqliyyat vasitələrinin eyni qaydada sığortasını nəzərdə tutur. “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Qanunun 3.4-cü maddəsində qeyd edilir ki, icbari

sığorta müqaviləsinin məcburiliyi) icbari sığorta növünü aparmağa icazə verən sığortaçı şirkətlər müvafiq riskləri sığorta etməyə üçün mürciət edən və sığorta marağı olan şəxslə icbari sığorta müqaviləsi bağlamaqdan imtina edə bilməz və buna görə məsuliyyət daşıyırlar. İkinci hal isə avtomobillərə dəyən zərərə görə, kompensasiyanın, sığorta haqqının verilməməsi-dir. Belə ki, avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortasına əsasən, sığorta şirkətləri imzalanmış ikitərəfli müqaviləyə əsasən, şirkət nəqliyyat vasitəsi sahiblərinin yol-nəqliyyat hadisələri nəticəsində baş verə biləcək risklərdən sığortalayır. “İcbari sığortalar haqqında” qanunun müvafiq tələblərinə görə, avtonəqliyyat vasitələrinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası növü üzrə sığorta kompensasiyası dəyən zərər üzrə 5000 manat, sağlamlığa dəyən zərər isə 50000 manat məbləğində müəyyən edilib. Sığorta şirkəti sığorta hadisəsi aktlaşdırıldıqdan sonraki günlər ərzində (təxminən 1 həftə) bu zərəri ödəməlidir. Ancaq 10 günlərlə, aylarla sığortanın ödənilmədiyi hallarına rast gəlinir. Vətəndaş buna görə, şirkəti məhkəməyə vermək hüququna malikdir. Mülki və İnzibati Xətalər Məcəlləsində sığorta hadisəsindən imtina edən şirkətlər üçün

Elbrus CƏFƏRLİ

16 aprel 2024-cü il, çərşənbə axşamı № 064 (6650)

Yerləşdiyimiz geoqrafiya mökəni yeni çağırış və təhdidlərlə qarşı-qarşıyadır. Halbuki Vətən müharibəsindən həmin sonra yaranan yeni siyasi mənzərə mühüm iqtisadi perspektivlər vəd edirdi. Hətta aktuallaşan bir sıra əməkdaşlıq formatları - "3+3", "3+2" və nəhayət "2+2" kimi rəsmi şəkildəndirilmə ilə xarakterizə

olunan platformalar bütövlükdə, Qafqazda sülhün, sabitliyin qorunmasını şərtləndirən amilə çevrilmə imkanından xəbər verirdi. Çünki iqtisadi əməkdaşlıq regionun təhlükəsizliyinin, sülhün və sabitliyin daha yüksək səviyyədə təminatının qarantı ki-

mi çıxış edən amildir. Azərbaycanın yaratdığı mənzərə isə regionun gələcəyinin yeni inkişaf strategiyası sayıla bilər - təbii ki, Cənubi Qafqaz ölkələri, eləcə də regiona yaxın dövlətlər bu yeni inkişaf strategiyasından bəhrələnmək üçün ümumi təhlükəsizlik

savaşları belə məhz bizim coğrafiyada təşəkkül tapır. Bu isə nəticə etibarilə vəziyyəti daha da dramatikləşdirir.

Regiondakı vəziyyət Ermənistanın öli ilə daha da qəlizləşdirilir - başqa sözlə, İrəvanın siyasi hakimiyyətinin öli ilə Qafqazda ikinci Ukrayna ssenarisini və yeni cəbhənin açılması məsələsi gündəmə gəlir. Yaradılan siyasi vəziyyət qlobal

təhdiddən xəbər verir. Ermənistan revansə hazırlaşdırılmaqla yanaşı, yaranma ehtimalı güclü olan "hərbi pakt"ın əsas hədəfləri müəyyənləşdirilir - bir müddət öncə yunanıstanlı nazirin dilə gətirdiyi "dörd-tərəfli müttəfiqlik" məsələsi artıq fərqli rəqəsdən özünü buruz verir. Ermənistan anlamır ki, onun istifadə etməyə çalışdığı güclərin əsas məqsədi öz maraqlarının təminatıdır - onlar bu yolda İrəvanın maraqlarının üzərindən xətt çəkirlər. Digər tərəfdən, Ermənistan bölgədə təhdid subyekti olmaqla bütün ətrafı ilə düşmən olma perspektivi formalaşdırır - bu isə, rəsmi İrəvanın gələcək iqtisadi imkanlarını daha da lokallaşdırmağa xidmət göstərəcəkdir.

III dünya müharibəsi ehtimalı...

Cənubi Qafqazın da döyüş arenasına çevrilməsi planları işə salınıb?

Müharibə: həm şimalımızda, həm də cənubumuzda...

Artıq 3 ilə yaxındır ki, davam edən Rusiya - Ukrayna müharibəsinin geosiyasi mahiyyətinin bölgəyə mühüm təsirləri istisna edilə bilməz. Kollektiv Qərbin Rusiyaya qarşı fərqli cəhəblərdən təsir imkanlarının sərhədləri dayanmadan genişləndirilir - Ukraynaya hərbi dəstək, iqtisadi sanksiyalar, silah təminatı və bu kimi hallar isə gərginliyi uzadılmasına və ya davamlı şəkildə almasına istəyin göstəricisi deyil. Müxtəlif dövrlər üçün sülh imkanları yaranma da, daha çox Qərbin təsiri ilə bu baş tutmayıb. Bu kimi faktlar isə daha fərqli müstəvilər formalaşdırır: hansı ki, Ukrayna üzərindən oynanılan

səsləndirilən proqnozları özündə ehtiva edir.

İndiki halda isə Azərbaycanın şimal qonşusunun ardından cənub qonşusuna da yeni müharibə təhdidi boy göstərməkdədir. İrəvanın İsrail raket hücumunun nəticələri haqda bəlkə də danışmaq hələ tezdir - qarşdakı dövrdə bu məsələnin hansı trayektoriya ilə inkişaf edəcəyi mütləq deyil. Verilən açıqlamalar isə onu göstərir ki, ehtimal edilən eskalasiyaların miqyası cənub istiqamətində də böyüyür.

Beləliklə, həm şimal-

da, həm də cənubda yaranan bu gərgin vəziyyətin Cənubi Qafqazın həyatına transformasiya ehtimalı qaçılmazdır. Görünür odur ki, dünyanın bölünməsi və ayrılıq xətlərinin cızılması prosesi davam edir. Aylardır ki, Ermənistan üzərindən bir sıra planlarını həyata keçirməyə çalışan güclər yaranan "mübin şəraitdən" istifadə edərək dünyanın əsas iqtisadi-ticarət mərkəzlərindən birində qeyri-adekvat vəziyyət formalaşdırmağa çalışır. Bunun üçün ehtimal da, "şərait" də, hətta "alət" də mövcuddur...

Müşahidə edilən əsas fakt odur ki, hazırda Cənubi Qafqazın da döyüş arenasına çevrilməsi planları işə salınıb. Aylardır Qərbin Ermənistan üzərindən bölgəyə təmas cəhdlərinin arxasında dayanmış "arzu və istəklər" də buradan qaynaqlanır. Bəzi siyasi mütəxəssislər Ermənistanın "yeni əlaltı" statusuna qaldırılmasını Qərbin bölgəni qeyri-dəqiq müddətə sabit inkişaf yoluna çıxarmağa imkan verməyən "keçid layihəsi" adlandırır. ABŞ-ın bu yolla Şərqi-Qərb ticarətini bloklamağa, başqa sözlə, Mərkəzi Asiya - Cənubi Qafqaz

İkinci ssenari, yoxsa ikinci cəbhə...

xəttinə "zərər verməklə" bütövlükdə Avropanı özündən asılı vəziyyətə salmağa niyyətli olması önəmli çəkilir. Bununla belə, Ermənistanın yeni Ukraynaya çevrilməsi "perspektivi" də unudulmur ki, prosesin gedişi bu ehtimalın daha güclü olduğunu deməyə əsas verir. Aprelin 5-də keçirilən üçtərəfli görüşün əsas mahiyyəti də məhz bu idi - yeni dünya müharibəsi əfəfində bölgəyə təmas imkanları yaratmaq...

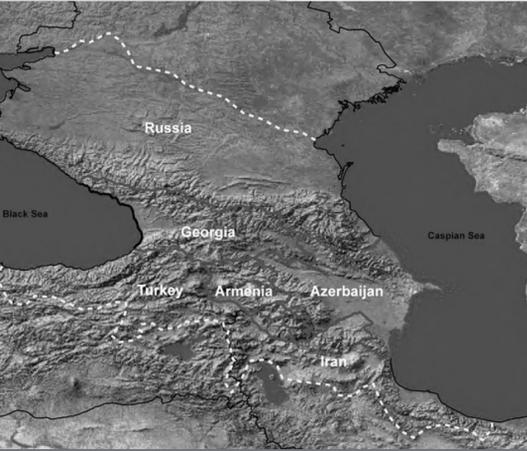
Regiondakı vəziyyət Ermənistanın öli ilə daha da qəlizləşdirilir - başqa sözlə, İrəvanın siyasi hakimiyyətinin öli ilə Qafqazda ikinci Ukrayna ssenarisini və yeni cəbhənin açılması məsələsi gündəmə gəlir. Yaradılan siyasi vəziyyət qlobal

təhdiddən xəbər verir. Ermənistan revansə hazırlaşdırılmaqla yanaşı, yaranma ehtimalı güclü olan "hərbi pakt"ın əsas hədəfləri müəyyənləşdirilir - bir müddət öncə yunanıstanlı nazirin dilə gətirdiyi "dörd-tərəfli müttəfiqlik" məsələsi artıq fərqli rəqəsdən özünü buruz verir. Ermənistan anlamır ki, onun istifadə etməyə çalışdığı güclərin əsas məqsədi öz maraqlarının təminatıdır - onlar bu yolda İrəvanın maraqlarının üzərindən xətt çəkirlər. Digər tərəfdən, Ermənistan bölgədə təhdid subyekti olmaqla bütün ətrafı ilə düşmən olma perspektivi formalaşdırır - bu isə, rəsmi İrəvanın gələcək iqtisadi imkanlarını daha da lokallaşdırmağa xidmət göstərəcəkdir.

Kəşfiyyat missiyası...

Onsuz da Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin təmin edilməsində maraqlı olmayan güclər iki ilə yaxındır ki, "mülki missiya" adı altında Ermənistanın özünün kəşfiyyat qrupunu yığmaqda davam edir. Heç bir siyasi-ictimai mahiyyət daşımayan, sadəcə olaraq regiona "nəzarət" üçün Ermənistanı yerləşdirilən bu "müşahidə missiyası"nın əsl "fəaliyyət mexanizmləri" isə hər kəsə məlumdur. Bu qrup monitorinq missiyası mahiyyətindən daha çox Ermənistanı sülhdən uzaqlaşdırmaq üçün təzyiç vasitəsi kimi istifadə olunur. Bu missiyanın "əsl siması" isə artıq hər kəsə məlumdur. Onların daha çox kəşfiyyat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olması təz deyil. Bu missiyanın sırr-tez avropalı general tərəfindən yoxlanılması, ciddi nəzarətdə saxlanılması onu göstərir ki, Qərb bu yolla bölgədə

əsgəri müdaxilə imkanlarını artırmaq niyyətindədir. Beləliklə, Ermənistanın kəşfiyyat missiyası ilə bağlı "pərdələr" qalxdıqca, proses inkişaf etdikcə əsl məqsəd və məramlar ortaya çıxır - bu missiyanın mülki deyil, hərbi kontingent funksiyasında çıxış etməsi daha real gözə çarptır. Vurğulanmalıdır ki, zaman-zaman missiyanın tərkibinin genişləndirilməsi ilə bağlı aparılan "danışıqlar" da konkret olaraq regionda sülhün formalaşdırılmasına mane olmaq istəyindən qaynaqlanır. Onsuz da missiyanın "hərbi jandarmeriya" xarakteri daşması sənədlərlə sübuta yetirilmişdir. 2020-ci ildən bu yana missiyaya başçılıq edən şəxslərin xüsusi xidmət keçmiş insanları olması da bu qənaətləri daha da gücləndirir.

Bölgə eyni mövqeni paylaşır...

Azərbaycan məsələsi ilə bağlı özünün qəti mövqeyini açıqlayır - rəsmi şəkildə Fransanın irəlilədiyi, Ermənistanın hərbi təhlükəsizliyinə yönəlmiş və daha böyük hərbi təchizatlara (öldürücü və hücum tipli silah növləri daxil olmaqla) dair yeni vədlərin də yer aldığı kampaniyanın davam etdirilməsini qətiyyətlə qəbul etmir. Azərbaycanın iştirakını nəzərdə tutmayan şəxslərin Cənubi Qafqazda sülhə xidmət etməklə bölgənin geosiyasi münafiqlərə meydanına çevrilməsinə yol açacağı düşüncəsini irəli sürür.

edib - belə bir zamanda, sülh söylərinə əks təsir göstərən və regionda yeni eskalasiya və gərginlik dalğalarına səbəb ola biləcək addımların atılması fərqli maraqlardan xəbər verir.

Eyni mövqə həm Rusiya, həm də Türkiyə tərəfindən ifadə olunub. Rəsmi Moskva digər dövlətlərin regional işlərdə iştirakının artmasını müsbət nəticə verməyəcəyini düşünür və bəyan edir. Rəsmi Ankara isə bu kimi cəhdlərin neytrallıq siyasətinə zərər vuraçağını bildirib - Azərbaycanın iştirakını nəzərdə tutmayan şəxslərin Cənubi Qafqazda sülhə xidmət etməklə bölgənin geosiyasi münafiqlərə meydanına çevrilməsinə yol açacağı düşüncəsini irəli sürür.

"Crocus City Hall" terrorunda Fransa izi

Kütlüvi terrorların baş verməsi bugünkü dünyanın acı reallığıdır. Son olaraq belə kütlüvi terror aktlarından biri Moskvada "Crocus City Hall" da törədildi. Aralarında uşaqlar və qadınlar da olmaqla onlarla insanın həyatına son qoyan dəhşətli terroru törədənlerin bir çoxu məhv edilmiş və yaxud saxlanılıb. Ancaq terror aktını fiziki olaraq törədən, necə deyirlər, aysberqin yalnız görünən tərəfidir. Alt qatda gizli mətləblər yatır. Sağ qalan terrorçulardan alınan ifadələrdən bəlli olur ki, onlar qanlı olayı maddi maraqla müqabilədə reallaşdırıblar. Bəs "Crocus City Hall" terrorunun sifarişini haradan və kimdən, hansı dairələrdən gəlir?

Fransa ilə bağlı şübhələr artır

Çox doğru olaraq "Crocus City Hall" terroru məhdud sayda icraçının həyata keçirdiyi lokal xarakterli hadisə kimi yox, həm də transmilli cinayət faktı qismində araşdırılır. İzlər həm də Fransaya doğru uzanır. Son günlərdə "Crocus City Hall" terrorunun sifarişinin Fransadan, daha konkret desək, prezident Emmanuel Makronun adı çəkilir. Müxtəlif dəyərləndirmələrə əsasən, rəsmi Paris bu dəhşətli terror aktının sponsorlarındandır.

Rusiya kimi nəhəng bir dövlətin yüksək səviyyəli rəsmisinin Fransanın İrəvanına belə məzmunlu açıqlama ilə çıxış etməsi heç bir halda təsadüfi sayıla bilməz. D.Medvedev kifayət qədər geniş informasiyalara malikdir

və onun tutduğu postun məsuliyyəti çox böyükdür. Bu rəngli məmurlar bir qayda olaraq əsas olmayan məlumatları ictimaiyyətə sızdırmırlar. Əgər D.Medvedev məsul bir şəxs kimi, məlum ittihamları publik şəkildə dilə gətirib, deməli, ortada təkbizolunmaz faktlar var.

Diqqəti çəkən mühüm məqamlardan biri də ondan ibarətdir ki, "Crocus City Hall" terrorunda E.Makron hakimiyyətinin izi getdikcə gərginləşən Rusiya-Fransa münasibətləri kontekstində araşdırılır. Hazırda Fransa kollektiv Qərbin Rusiyaya qarşı koalisiyasında yüksək fəallıq

ladığı xalqlara qarşı kütlüvi terror aktları, soyqırım cinayətləri törədib. Fransa Türkiyəyə qarşı fəaliyyət göstərən bütün terror qruplaşmalarının üzvlərinin və liderlərinin önlənməsi üçün sığınacaq tapdıqları məkan kimi tanınır. Sonralar bu straya ermənilərin ASALA terror təşkilatı da daxil oldu. Bu qruplaşma Fransanın himayəsi altında olan Livanın Beyrut şəhərində 1980-ci illərdə yaradılıb. Onun türklərə qarşı törətdiyi çoxsaylı cinayətlərin izləri tarixdə həmişəlik qalır. Bundan başqa, 1981-ci ildə bu ölkədə erməni gəncləri "Orli qrupu" terror təşkilatı qurublar. Bu qrup 1987-ci ilədək dünyanın müxtəlif hissəli limanlarında 10-dan artıq terror aktı həyata keçirib. Siyahı kifayət qədər uzundur.

Fransa terrorunun izləri həmçinin Azərbaycana da uzanır. Otuz il əhatə edilən işğal dövründə Ermənistan torpaqlarımızda amansız terror hadisələri törədib. Postmüharibə dövründə aşkar olunan kütlüvi məzarlıqla, bunu əyani şəkildə təsdiqləyir. Ermənistanın terror əməlləri birmənalı şəkildə pislənilməlidir. Bəs Fransa bunu edirmi? Əsla yox! Əksinə E.Makronun siyasi sifarişlər alan Fransa hökuməti terror dövləti olan Ermənistanın havadarlıq edərək Azərbaycan əleyhinə davamlı fəaliyyətlər ortaya qoyur. Ötən ilin dekabrında Fransanın Azərbaycanı casus şübhələri ilə hədəfə alması, Ermənistanın hakimiyyətinin xəbis niyyətlərindən xəbər verir. Bu mənada analitiklər rəsmi Parisin öli ilə Moskvada Azərbaycan əsilli iş adamlarına məxsus konsert zalında məlum terrorun törədilməsini də təsadüfi saymırlar. Bildirilir ki, Yelisey sarayı bu cinayətə rəvac verməklə Azərbaycanla Rusiya arasında əlaqələrin xələf gətirmək, Rusiyada dini və etnik zəmində nifaqı qızışdırmaq məqsədi güdür.

Mübariz FEYİZLİ

BMT-nin 26-cı İqlim Dəyişikliyi Konfransı COP26 harada keçirilib?

müddətdə belə böyük bir tədbirin keçirilməsi mümkün deyil. Beləliklə, həmin il COP26-nın yeni tarixi qərarlaşdırılaraq 2021-ci ilin oktyabr-noyabr ayları üçün təyin edildi.

Müstəqil müşahidəçilər qeyd ediblər ki, birbaşa əlaqəli olmasa da, təxirə salınma beynəlxalq ictimaiyyətdə

Emmanuel Makron, Almaniya kansleri var. Angela Merkel, İspaniyanın baş naziri, Pedro Sanchez, Hindistanın baş naziri Narendra Modi, İndoneziya prezidenti Coko Widodo, İsrailin baş naziri Naftali Benet, Yaponiyanın baş naziri Fumiyo Kişida, Nigeriya prezidenti Məhəmməd Buhari, Polşanın

COP26 Glasgow 2021

yətə 2020-ci ilin noyabrında ABŞ-də keçiriləcək prezident seçkilərinin nəticələrinə reaksiya vermək üçün vaxt verir. Prezident Donald Tramp ABŞ-ı Paris sazişindən çıxarmışdı, lakin bu, seçkidən bir gün sonra qüvvəyə minməyəcəkdi. Onların Demokratik qüvvələri dəhşətli yenidən birləşməyə və istixana qazlarının (İQ) emissiyalarını azaltmaq məqsədini artırmağa söz verdilər. Co Bayden bunu prezident seçildikdən sonra etdi. Konfransda Bayden Trampın sazişdən çıxmasına görə üzr istəmişdi.

İclasda 200-ə yaxın ölkədən yirminə beş min nümayəndənin iştirakı gözlənilirdi. 120-ə yaxın dövlət başçısı iştirak etdi. İştirakçılar arasında BMT-nin Baş katibi Antonio Guterres, ABŞ Prezidenti Co Bayden, Kanadanın Baş naziri Castin Trüdo, Hollandiyanın Baş naziri Mark Rutte, Misir Prezidenti Əbdülfəttah əs-Sisi, Avropa Komissiyasının sədri Ursula Fon der Leyen, Fransa prezidenti

baş naziri Mateuş Moravieçki, İsveçin Baş naziri Stefan Löfven və Sammiçdə Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski, həmçinin keçmiş ABŞ prezidenti Barak Obama və COP26 Omбудsmanı seçilən britaniyalı yayımcı və təbiişünas Devid Attenboro çıxış ediblər.

Çexiyanın Baş naziri Andrej Babiş Avropa Yaşıl Səvdələşmənin bir hissəsi olan 55 qanun üçün Avropa Birliyinin Uyğunlaşdırılması təklifini pisləyərək, blokun Çin və ya ABŞ kimi ən böyük çirkəndiricilərin iştirakı olmadan heç nəyə nail ola bilməyəcəyini söylədi. Açıqlıq mərasimində şahzadə Çarlz şəxsən çıxış etdi. Həkimlər tərəfindən dincəlməyi məsləhət görülən Kraliça Elizabet vi-deomüraciətə konfransda çıxış etdi. Bill Qeyts isə iqlim böhranını məğlub etmək üçün yaşıl sənayə inqilabına çağırdı.

Günel ABBAS

İran hücum etdi - İsrail gözləmə mövqeyindədir...

Bölgədə yeni müharibə anonsu

Xəbər verildiyi kimi, aprelin 13-də İran İslam İnqilabı Keşikçiləri Korpusu (SEPAH) qanadlı və ballistik raketləri ilə "Doğru vəd əməliyyatı" kod adı altında İsrailə hücum edib. Hücumların aprelin 1-də İsrailin İranın Dəməşqdəki səfirliyini bombalamasına cavab olaraq həyata keçirildiyi bildirilir. Bu, iki ölkə arasında ilk birbaşa hərbi qarşıdurma sayılır. İranın İsrailə 185 pilotsuz uçuş aparatı və 146 raket zərbəsi endirdiyi bildirilib. İsrail dronların əksəriyyətinin məhv edildiyini, İran isə nəzərdə tutulan hədəflərin vurulduğunu açıqlayıb. İsrail mediası İranın reallaşan raket hücumundan qorunmadığını Təl-Əvivə nə qədər başa gəldiyini hesablayıb. İsrail mediasının hesablamalarına əsasən, aprelin 14-nə keçən gecə İranın zərbəsini dəf etmək İsrailə 4-5 milyard şəkelə (1-1,3 milyard dollar) başa gəlib. İsrail Müdafiə Qüvvələrinin sözcüsü Daniel Haqari brifinqdə bildirib ki, İran İsrailə ümumilikdə 60 tona yaxın portlayıcı maddə daşıyan müxtəlif tipli 350 mərmir atıb. Onun sözlərinə görə, yalnız "bir neçə raket" ölkə ərazisinə çataraq "kiçik ziyan" vurub.

İsrail İrana hücum edərsə...

Aprelin 14-də isə İran Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının rəisi, general-mayor Məhəmməd Baqeri İranın İsrailə qarşı əməliyyatının başa çatdığını elan edib. General-mayor bildirib ki, İran Silahlı Qüvvələri lazım gələrsə, gələcəkdə də hərəkətə keçməyə hazırdır.

Qeyd edək ki, bu hücum qlobal miqyasda böyük əks - səda doğurub. Hücumun həmon ardından rəsmi Vaşinqton İsrailə tam dəstək bəyanatları səsləndirib. Prezident Bayden bununla bağlı açıqlamalar

verib və ABŞ-ın İsraili dəstəklədiyini açıqlayıb. Buna cavab olaraq isə İran ordusunun komandanı, general-mayor Əbdülrəhim Musəvi Tehranın mövqeyini açıqlayıb. O bildirib ki, ABŞ İsrailin tərəfində münafiqəyə girərsə və İrana hücum edərsə, Yaxın Şərqdəki Amerika hərbi bazaları İran ordusunun hədəfinə çevriləcək. "Biz həmçinin Amerika liderlərinə xəbərdarlıq edirik ki, əgər onlar sionist rejimin tərəfində münafiqəyə müdaxilə etmək istəsələr, onların bütün maraqları və hərbi bazaları, xüsusən də bizə qarşı hücum məqsədilə istifadə olunanlar bizim əməliyyat hədəfi

lirimiz hesab olunacaq", - İranın "Tasnim" agentliyi onun sözlərini yazıb. Ordu komandanı əlavə edib ki, aprelin 1-də İranın Suriyadakı konsulluğunun atəşə tutulmasından sonra "beynəlxalq təşkilatlar İsraili BMT Nizamnaməsinin 7-ci maddəsinə əsasən cəzalandırmalı idilər", lakin onlar bunu etməyiblər və "səhləkarlığa" yol veriblər. Bu mövzuda Tehran "İran xalqının universal tələbinə uyğun olaraq" cavab əməliyyatı həyata keçirib.

Baş verən hərbi əməliyyat siyasəti mühitədə böyük gərginliklərə yol açıb. Belə ki, İranın xarici işlər naziri Hüseyn Əmir Abdullahian bildirib ki, İsrailə hücumdan 72 saat əvvəl qonşularımızı xəbərdar etmişik. XİN rəhbəri həmçinin türkiyəli homkarı Hakan Fidanla telefonda danışıb. Bildirib ki, İran yeni təcavüzə cavab verməli olmadığı təqdirdə Tehran İsrailə qarşı yeni əməliyyatlar planlaşdırır. Bu barədə TASS Ankaradakı diplomatik mənbəyə istinadən məlumat yayıb. Mə-

lumata görə, İranın xarici işlər naziri İsrailə qarşı əməliyyatın başa çatdığını və İrana hücum edilmədikcə yeni əməliyyata başlamayacağını bildirib. Abdullahian qeyd edib ki, İrana yenidən hücum edərsə, daha da sət cəvab verəcək. Hakan Fidan isə öz növbəsində bildirib ki, Türkiyə "İranın İsrailə qarşı hərəkətlərindən sonra bölgədə daha da gərginləşməni istəmir". "Ankara gərginliyi artıran addımların dayandırılmasını istəyir", - Türkiyə XİN rəhbəri qeyd edib.

Bundan başqa, Hakan Fidan Böyük Britaniyanın xarici işlər naziri Devid Kameronla telefon danışığı aparıb. Diplomatiya mənbəsinin verdiyi məlumata görə, hər iki nazir regionda gərginliyin daha da artmasının qarşısının alınmasının vacibliyini qeyd edib.

Eyni zamanda, Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovla iranlı homkarı Hüseyn

XİN başçıları arasında telefon trafiki...

Əmir-Abdullahian arasında telefon danışığı olub. "Report" xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti bildirib. Qeyd olunub ki, telefon danışığı zamanı "əsas diqqət Yaxın Şərqdəki vəziyyətə yönəlib": "İranın xarici işlər naziri aprelin 1-də İsrailin İranın Dəməşqdəki səfirliyinin konsulluq şöbəsinə İran rəsmilərinin ölümü ilə nəticələnmiş hava hücumuna cavab olaraq Tehranın gördüyü tədbirlər barədə rusiyalı homkarına məlumat verib".

Danışıqlar zamanı "regionda vəziyyətin əlavə eskalasiya və yeni təhlükəli təxribatçı hərəkətlərin Yaxın Şərqdə gərginliyin artmasına səbəb ola biləcəyi" vurğulanıb.

Eyni zamanda, "Qəzza zolağında dərhal atəşkəs əldə olunması, on aktual humanitar problemlərin həlli və Fələstin - İsrail münafiqəsinin iki dövlət əsasında həllinə dair BMT qətnamələrinə uyğun olaraq birbaşa danışıqlar üçün güclü şərait yaradılması" təsdiqlənib.

Türkiyənin vasitəçilik rolunu yenidən aktuallaşdır...

Bölgədə baş vermə ehtimalı yaranan eskalasiyanın qarşısının alınması perspektivi üçün Türkiyənin işə qarışması labüddür. Bu amil gərginlik yaranan dövrdən aparıcı dövlətlərin əsas arzusu kimi ortaya qoyulub. Bunun nəticəsidir ki, Türkiyənin həm XİN rəhbəri, həm də MİT rəisi aktiv şəkildə prosesə cəlb edilə bilər. Türkiyə xarici işlər naziri Hakan Fidan ABŞ dövlət katibi Entoni Blinken ilə telefon danışığı aparıb. Bu barədə Türkiyə XİN-dən diplomatik mənbələr bildirib. Təmaslar zamanı İranın İsrailə qarşı hücumundan sonra bölgədəki mövqeyi vəziyyət müzakirə edilib. Türkiyəli nazir regionda böhranın genişlənməsi və yayılması ehtimalından Ankaranın narahat olduğunu vurğulayıb. "Nazir Fidan Türkiyənin Qəzzada böhran başlayandan bəri regional münafiqəyə çevrilmə riski diqqəti dəfələrlə bəyan etdiyini diqqət çəkib. Problemin kökündə Qəzzada müharibənin olduğunu bildiren nazir Fidan təcili olaraq atəşkəs elan edilməli və Qəzzaya fasiləsiz humanitar yardımların çatdırılmasının lazım olduğunu, əks halda böhranın böyüməyə davam edəcəyini xatırla-

dıb. O, gərginliyin artmasının qarşısını almaq üçün İsrailə təsiri olan ölkələrin ən doğru mesajları verməli olduğunu ifadə edib", - mənbələr qeyd edib.

Yeri gəlmişkən, Türkiyənin Milli Kəşfiyyat Təşkilatının (MİT) rəisi İbrahim Kalınla ABŞ-nin Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin direktoru Uilyam Börns arasında telefon danışığı olub. "TRT Haber" məlumatına görə, Amerika kəşfiyyatının başçısı bayram günü türkiyəli homkarına zəng edərək ondan "İranın İsrailə hücumu iddiaları ilə bağlı vasitəçi olmasını istəyib". Eyni zamanda, Kalın və Börns Qəzzada atəşkəs danışıqları ilə bağlı da fikir mübadiləsi aparıblar.

İbrahim Kalın HƏMAS Siyasi Bürosunun sədri İsmayıl Haniyyə ilə də danışıb. Türkiyə kəşfiyyatının rəhbəri ilə Haniyyə arasındakı danışıqda Qəzzada atəşkəs, bölgəyə humanitar yardımın çatdırılması, əsirlərin dəyişdirilməsi və qəzzalıların şimaldakı evlərinə qaytarılması məsələləri müzakirə edilib.

Təl-Əviv müharibə istəmir...

Xarici KİV isə gərginliyin daha da genişlənməməsi üçün tədbirlərin görüldüyünü yazıb. Belə ki, "The New York Times" ABŞ rəsmilərinə istinadən İsrailin hücumuna tez cavab vermək arzusunun vurğulayıb - belə ki, rəsmi Təl - Əviv bazar günü səhər tezdən İrana hücum etmək qərarına gəlib, lakin bu plan baş nazir Benyamin Netanyahu ilə ABŞ Prezidenti Co Bayden arasında telefon danışıqından sonra ləğv edilib. Amerika nəşrinin yazdığına görə, Bayden administrasiyası İsrailə ehtiyatlı davranmağı və İranın hava hücumlarından uğurla müdafiə olunduqdan sonra Yaxın Şərqdə gərginliyin qarşısını almağı tövsiyə edib.

ABŞ rəsmiləri İsrailin 300-dən çox pilotsuz uçuş aparatını və raketini ələ keçirməsini əlavə

qısa tələb etməyən əhəmiyyətli strateji qələbə kimi qiymətləndiriblər.

İsrail Prezidenti İsxak Hersoq isə İranın İsrailə hücumunu müharibə elanı adlandırdı. Bu barədə prezident Böyük Britaniyanın "Sky News" telekanalına müsahibəsində bildirib. "Gecə Yaxın Şərqdə döndürülməyə başladı. İsrailin marionet qüvvələri atəş açdı, raketlər, ballistik raketlər, PUA və qanadlı raketlərlə atəşə tutulduq. Bu, əsil müharibəyə bənzəyir. Yəni bu, müharibə elanıdır", - Hersoq vurğulayıb. Bununla yanaşı, Prezident İsrailin ərazisinin atəşinə tutulmasına cavabın necə ola biləcəyi sualına cavab verməkdən yayınıb: "Biz həmişə müttəfiqlərimizi və tərəfdaşlarımızı din-

Bu arada BMT Təhlükəsizlik Şurası İsrailin çağırışı ilə fəvqəladə iclas keçirib. İclasda çıxış edən BMT-nin Baş katibi Antoniu Quterreş Yaxın Şərqdə artan gərginliyin region və dünya üçün təhlükəli olduğunu diqqət çəkib. Baş katib İran və İsraili maksimum təminatlı olmağa çağırıb: "Mən tərəfləri bu hərbi əməliyyatları dərhal dayandırmaya çağırıram. Bütün üzv dövlətlərə xatırladıram ki, BMT nizamnaməsi hər hansı bir ölkənin ərazi bütövlüyünə və ya siyasi müstəqilliyinə

ləyirik və onların nöqteyi-nəzərinə hörmət edirik. Biz ölimizdə olan bütün variantları nəzərdən keçiririk və artıq dediyim kimi, vətəndaşlarımızı qorumaq üçün lazım olan hər şeyi edəcəyik. Mən, əlbəttə ki, indi aparılan işlərin operativ təfərrüatlarına toxunmayacağam. Biz müharibəyə

BMT TŞ fəvqəladə iclas keçirdi

qarşı hər hansı bir şəkildə güc tətbiq etməyi qadağan edir". Quterreş İranın hava hücumları ilə regionda gərginliyi daha da artırmasını pisləyib: "Yaxın Şərqdə bir çox cəbhədə hərbi qarşıdurma səbəb ola biləcək istənilən addımdan çəkinmək lazımdır. Nə region, nə də dünya yeni bir müharibəyə tab gətirə bilər".

İsrailin müdafiə naziri Yoav Qalant isə bildirib ki, İsrail İranda gələn təhlükəyə qarşı regional koalisiya yaradacaq. "The New York Times" mənbələrinə istinadla yazıb ki, İranın zərbələrinə İsrailin cavabı müttəfiqləri ilə razılaşdırılacaq.

Təhlükəli eskalasiyadan qaçmağa çağırırıq

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi baş verənlərlə bağlı açıqlama yayıb. Bildirilib ki, Azərbaycan İran və İsrail arasında artan gərginlikdən dərin narahatdır. "Biz bütün tə-

rəfləri təminatlı olmağa və Yaxın Şərqdə vəziyyəti daha da gərginləşdirəcək təhlükəli eskalasiyadan qaçmağa çağırırıq", - XİN qeyd edib.

Azərbaycanda mövcud olan kiçik kəsimin - redikül müxalifətinin əlindən bir iş gəlmədiyi hər kəsə bəllidir. Bu düşüncədə cəmlənənləri, o cümlədən də özünü yeri gəldi-gəlmədi rediküllərin lideri qismində təqdim edən AXCP sədri Əli Kərimlini ən yaxşı halda dil pöhləvənləri kimi səciyyələndirə bilərik. Əli Kərimli və onun çiyindəşləri cəmiyyətdə nüfuzlarını tamam itirdiklərinə görə sosial şəbəkələri, Qənimət Zahidin, filankəs O. qızının internet televiziya kanallarını özərləndirib "fəaliyyət" meydanı seçiblər. Məsələ burasındadır ki, onlar bu platformalar üzərindən də qərəzli, düşməncə dəyirmanına su tökən səslənmələr edirlər. Belə qənaət hasil olur ki, başda Əli Kərimli olmaqla rediküllər hansı yollarla milli maraqlarımıza xələl gətirmək kimi mənfur əməllərindən əl çəkməyiblər.

Son günlərdə rediküllər yeni mitinq anonsu edirlər.

Eləcə də, Papa I Fransisk Yaxın Şərqdə "zorakılıq spiralinə" alovlandırma və regionda daha genişmiqyaslı müharibəyə səbəb ola biləcək hər hansı hərəkəti dayandırmaya çağırış edib. Onun açıqlamasını "Vatican News" yayıb.

Papa, "son saatlarda İranın müdaxiləsindən sonra İsraildə vəziyyətin pisləşməsi ilə bağlı xəbərləri" "dua və narahatlıq, hətta kədərli" izlədiyini söyləyib. "Heç kim başqalarının varlığını təhdid etməməlidir və bunun əvəzində bütün xalqlar

israillilərə və fələstinlilərə iki dövlətdə, yan-yana, təhlükəsizlik şəraitində yaşamağa kömək etməklə "sülh tərəfdarı olmalıdırlar. Bu, onların dərin və qanuni istəyidir və bu onların

Papa da çağırış etdi...

haqqıdır", - deyərək Papa I Fransisk bildirib. Eyni zamanda, Papa Qəzzada atəşkəs və "danışıqlar yolunda həlledici irəliləyiş" çağırışını təkrarlayıb. O, "insani fəlakətə düşər

olmuş" Qəzza xalqının əzablarını xatırladaraq, onların əzablarını yüngülləşdirmək üçün hər cür səy göstərməyə çağırıb.

SADIQ

Sonrakı peşmançılıq, yaxud daldan atılan daş topuğa dəyər... Redikül müxalifətin növbəti manipulyasiyası

Heç hənənin yeridir? Hazırda Cənubi Qafqazla bağlı çox gərgin proseslər izlənilir. Bəlli güc mərkəzləri artıq öz ssenarilərini işə salıblar. Bölgədə uzunmüddətli geosiyasi və geoqitəsadi maraqlarının təmin olunmasına çalışsın və bu məqsədlə xain, fərsətcil xislətli Ermənistanın maşa kimi istifadə edən həmin mərkəzlər Azərbaycanın ümummilli ideyalarını həyata keçirməsindən, milli maraqlarının qorunmasından qətiyyət orta-ya qoymasından, müstəqil siyasət kursuna sadiq qalmasından narazıdırlar. Onlar dövlətimizin qətiyyətli siya-

si iradəsini qırmaq məqsədilə həm də qərəzli təbliğat kampaniyası aparırlar. Hər şeydən göründüyü kimi, redikül müxalifət, o cümlədən də Əli Kərimli bu kampaniyada yer alan "sapı özümzədən olan baltalar" qismində çıxış edirlər. Qeyd olunanlar fonunda ölkədə milli həmrəyliyin daha da gücləndirilməsi heç vaxt olmadığı qəddər zəruridir. Əli Kərimli və onun çiyindəşləri isə mitinq anonsu etməklə anarxist olduqlarını, korporativ məqsədlər naminə milli maraqlara xəyanət yolu tutduqlarını bir daha təsdiqləyirlər. Budur, Əli Kərimli seç-

kilər mövzusunun yenidən manipulyasiya predmetinə çevirib. AXCP-nin ölkəmizdə cari ilin fevralında baş tutan son Prezident seçkiləri də daxil olmaqla bütün seçkilərdə ona başucalığı gətirməyən passiv mövqedə qaldığını, sözün əsl mənasında autsayder rolunda çıxış etdiyini bilir. Əli Kərimli fevralda "seçkini boykot etmək bizim şüurlu seçiminizdir" "fəlsəfəsindən" çıxış etsə də, AXCP-nin passivliyinin gerçək səbəbi sadəcə sosial baza qitliyi ilə bağlıdır. Bu özünü yalnız seçki marafonunda deyil, həm də mitinqlərdə göstərir. Zama-

nında rediküllərin "Məhsul" stadionunda düzenlədikləri mitinqlərə yetərli sayda iştirakçı cəlb edə bilməmələrinin rüsvayçılığını yaşadığıları hələ də yaddaşlardan silinməyib. Belə olan halda Əli Kərimli hansı mənafe haqla Azərbaycanda yüksək seçici fəallığı şəraitində keçən seçkiləri qnaq obyektinə çevirə bilər? AXCP sədri özünəyaxın manipulyasiyaya əl ataraq son vaxtlarda respublikamızda baş verən bəzi hətərləri, həmçinin Qubad İbadoğlunun saxlanılmasını seçkilərlə əlaqələndirməyə çalışıb. Demokratiya və Rifah Partiyasının sədri Qubad İbadoğ-

lunun saxlanılmasının motivləri, qanuni əsasları barədə geniş məlumat verilib. Qubad İbadoğlu Cinayət Məcəlləsinin 204.3.1 (saxta pul və ya qiymətli kağızlar hazırlama, əldə etmə və ya satma mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə) və 167-3.1-ci (dini ekstremist materialları hazırlama, saxlama və ya yayma) maddələri ilə ittiham olunur. Əli Kərimli isə bəlli səslənmələri ilə, necə deyirlər, bulanlıq suda balıq tutmaq istəyir. Yəni də belə bir əlaqənin yuxurulması ancaq anarxistlərə və pozucu qüvvələrə xas olan bir xüsusiyyətdir. Seçki marafonunu bitəndən sonra Əli Kərimlinin belə manipulyasiyalarla "seçki mitinqinə" hazırlanması daldan atılan daşa bənzəyir. Bu da rediküllərə xas olan bir xislətdir - onlar həmişə ötüb keçən qatarnı arxasına baxırlar. Sonrakı peşmançılığın nə faydası var?

MÜBARİZ

